

It was only a few years ago I learned the word for condom in Hindi

- En kvalitativ studie av indiska ungdomars syn på sexualitet och sexuell och reproduktiv
hälsa

Socionomprogrammet 2011

C-uppsats

Författare: Matilda Almestad

Raghda Alidani

Stina Wiman

Handledare: Barbro Lennéer Axelson

Titel: *It was only a few years ago I learned the word for condom in Hindi* - En kvalitativ studie av indiska ungdomars syn på sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa

Författare: Stina Wiman, Matilda Almestad, Raghda Alidani

Handledare: Barbro Lennéer Axelson

Nyckelord: Indien, könsskillnader, sexualundervisning, sexuell och reproduktiv hälsa, sexualitet, ungdomar, äktenskap.

Vår studie baseras på en kvalitativ undersökning. Syftet är att ta reda på indiska ungdomars erfarenheter av sexuell och reproduktiv hälsa utifrån sexualundervisning som den indiska icke-statliga organisationen (NGO) MAMTA implementerat. Detta då sexualundervisning inte är en del av utbildningsväsendet i Indien. Vi vill även undersöka hur lärare på en skola och hur professionella på MAMTA resonerar kring samma ämne. De metoder vi använder för vår datainsamling är fokusgrupper med ungdomar och enskilda intervjuer med de professionella på MAMTA och lärare på skolan. För att analysera vårt material utgår vi från perspektiven socialkonstruktivism, utvecklingspsykologi och intersektionalitet, med fokus på kön, sexualitet och etnicitet. Vi kommer dessutom att analysera med hjälp av tidigare forskning på ämnet.

I vårt resultat och analys framgår vikten av sexualundervisning då ungdomarna inte får tillgång till adekvat kunskap kring sexuell och reproduktiv hälsa i något annat forum. Ungdomarna får mycket kunskap om bland annat kroppens fysiologi och om HIV/AIDS. Däremot får de begränsad kunskap kring sexualitet, vilket framkommer tydligt i vår studie, då ungdomarna själva knappt talar om ämnet. Detta kan förklaras utifrån att det finns många restriktioner och tabun kring sexualitet i det indiska samhället. Vi kan utifrån vårt resultat se att det finns en diskrepans mellan MAMTA:s ideal och ungdomarnas verklighet. Därför blir det viktigt att arbeta med både lärare och föräldrar och deras egna värderingar för att de ska kunna förmedla adekvat kunskap till ungdomarna. Vår studie visar även på att det finns stora könsskillnader bland annat gällande tillgång till information och utbildning samt möjlighet till sexuell praktik och användande av preventivmedel. Vi kan även se skillnader i hur pojkar och flickor resonerar kring äktenskapet och vad det innebär.



*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

...som ställt upp på våra, kanske inte alltid lätta, frågor. Tack till rektor och lärare på skolan som har välkomnat oss och ordnat med lokaler och ungdomar som visat intresse i dessa frågor. Ett stort tack till organisationen MAMTA som gett oss tillgång till allt vi behövt för att genomföra vår studie, utan er hade uppsatsen inte varit vad den är idag. Tack till vår fantastiska handledare Barbro Lenneér Axelson som aldrig tvivlat på vår idé och alltid uppmuntrat oss och gett oss lärarisk kunskap från hennes egna erfarenheter, som verkligen är många/flera! Tack även till våra vänner och klasskamrater, för er uppmuntran och vänskap. Tack till våra familjer som peppat oss att genomföra denna resa och som har stöttat oss när dagarna känts mindre lättsamma!

1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte och frågeställning	4
1.3 Avgränsning	4
1.4 Förförståelse	4
1.4.1 Sverige	4
1.4.2 Indien	5
1.5 Definitioner av begrepp	5
1.5.1 Sexuell och reproduktiv hälsa	5
1.5.2 Sexualitet	6
1.5.3 Sexualundervisning	6
1.5.4 STD/STI	6
1.5.5 Äktenskap	6
1.5.6 Etnicitet och kultur	6
1.5.7 Peer educators	7
2. Metod	8
2.1 Kvalitativ metod	8
2.2 Litteratursökning	8
2.3 Urval	8
2.3.1 Triangulering	9
2.4 Abduktion	9
2.5 Intervjupersoner	9
2.6 Intervjufrågor	10
2.7 Val av datainsamlingsmetod	11
2.7.1 Fokusgrupper	11
2.7.2 Enskilda intervjuer	11
2.8 Vår roll som intervjuare	11
2.9 Tolk	12
2.10 Bearbetning	12
2.11 Begränsningar	12
2.11.1 Kulturella aspekter	12
2.11.2 Fokusgrupper och tolk	13
2.12 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet	13

	14
	14
2.13.2 Konfidentialitet	14
3. Tidigare forskning och dokumentation	16
3.1 Samlevnadsundervisning i Sverige	16
3.2 Sexualundervisning i Indien	16
3.3 Sexualitet och kön	17
3.4 Tidigare äktenskap och HIV/AIDS	18
3.5 Kvinnans villkor i Indien	18
4. Teoretiska perspektiv	20
4.1 Socialkonstruktivism	20
4.1.1 Begreppet sexualitet	21
4.1.2 Sexuella script	21
4.2 Intersektionalitet	22
4.2.1 Kön	22
4.2.2 Sexualitet	23
4.2.3 Etnicitet	23
4.3 Utvecklingspsykologi	23
4.3.1 Sexuell utveckling	24
4.3.2 Identitetsskapande	24
5. Resultat och Analys	26
5.1 Vikten av sexualundervisning	26
5.2 Sexualundervisningens innehåll	29
5.3 Sex innan äktenskap	31
5.4 Preventivmedel ó för vem?	34
5.5 Äktenskap	35
5.6 Synen på sexualitet	39
6. Sammanfattande diskussion	42
6.1 Ideal kontra verklighet	42
6.2 Framtid och möjligheter	43
6.3 Förslag till framtida forskning	44
7. Källförteckning	45
8. Bilagor	48
8.1 Bilaga 1 Intervjuguide MAMTA	48
8.2 Bilaga 2 Intervjuguide Lärare	50
8.3 Bilaga 3 Intervjuguide Ungdomar	52

It was only a few years ago I learned the word for condom in Hindi

Den indiske man vi talat med är i trettioårsåldern och berättar detta för oss då vi bett om hans synpunkter kring vår intervjuguide till de ungdomar vi ska möta. Mannen ifråga är öppen i sitt sätt att tala kring frågor om sexuell- och reproduktiv hälsa i förhållande till den allmänna synen på ämnet sexualitet i Indien. Ändå tog det mer än tjugo år för honom att känna till ordet kondom på hindi. Han förklarade att ungdomar å ena sidan besitter en hel del information om sexualitet men att de samtidigt saknar ord för det. Han råder oss att istället för att tala om preventivmedel och kondomer, som enligt MAMTA kan vara känsligt, så kan vi nämna ordet Nirodh. Alla kommer då att veta vad vi talar om. Nirodh är namnet på ett kondommärke och för några år sedan gick det en reklamfilm för denna produkt på TV. Mannen berättar att reklamfilmen visades ofta och mitt på dagen vilket visar på att det finns en dubbelmoral samt att den information unga tvingas förlita sig till ofta är ytlig och otillräcklig.

1.1 Bakgrund

1921 kom det första skriftliga beviset på att man i Indien diskuterade preventivmedel i media. Det var en kvinnlig läkare som ville sprida budskapet till andra läkare för att ge kvinnor information om preventivmedel. Diskussionen kring preventivmedel har under årens lopp resulterat i en hel del debatt och flera läkare har ställt sig kritiska till frågor om preventivmedel. Det har bland annat handlat om rädsla för att nationens välfärd skulle hotas då man befarade att de öintelligenta klasserna skulle använda preventivmedel i större utsträckning. Det skulle innebära att de skulle minska som arbetskraft och de öönskadeö istället skulle öka i antal. 1928 höll en ledande person inom oppositionen ett tal och framförde att preventivmedel också var ett hot mot den hinduiska religionen (Hodges 2006).

Den låga status som flickor och kvinnor har i det indiska samhället, kvinnors låga näringsintag under graviditet, tidiga förlossningar och traditionella uppfattningar kring sexualitet är alla hinder för att upprätthålla en god sexuell- och reproduktiv hälsovård samt information som är tillförlitlig. Detta påverkar ungdomar negativt. Kunskap om sexualitet och sex i vardagen är begränsad, vilket skapar problem. Det traditionella sätt som denna kunskap förmedlas är via familj och släktingar. Andra faktorer i samhället, så som barnäktenskap, hindrar människor från att kunna utöva sina sexuella och reproduktiva rättigheter. Från olika konservativa håll erkänns inte ungdomars sexualitet, speciellt när det gäller ogifta flickor. Dessa är oftare också mer utsatta för tvång i sina sexuella relationer. För unga kvinnor är konsekvenserna av oskyddat sex större än för männen, då utbildning oftare avbryts på grund av tidigt äktenskap och graviditet. Att vara utbildad kvinna påverkar hennes sociala och ekonomiska status avsevärt (MAMTA Health Institute for mother and child 2009).

Vi fick upp ögonen för organisationen MAMTA på Internet, då vi sökte efter organisationer som arbetade med kvinnor och unga på olika sätt i världen. MAMTA är en icke statlig organisation på nationell nivå med huvudkontor i Delhi och som också är stationerade i flera andra delstater i Indien. Organisationens mål och syfte är att implementera hälso- och utvecklingsfrågor i en fattigdoms-, genus och rättighetskontext. Deras första projekt som initierades 1990 var ett servicecenter i ett slumområde utanför Delhi där målgruppen var kvinnor med barn med syftet att öka deras hälsa och förebygga olyckliga och oönskade graviditeter. Projektet fick MAMTA att inse behovet av att arbeta med både unga och mödrar

an. Med tiden fokuserades MAMTA:s arbete allt mer not deras sexuella och reproduktiva hälsa som problemområde. Med detta bakom sig påbörjade MAMTA ett samarbete med RFSU, finansierat av SIDA, för att mer aktivt söka implementera sexualundervisning för unga runt om i Indien. Då RFSU hade över 70 års erfarenhet av att arbeta med ungas sexuella och reproduktiva hälsa kunde ett värdefullt utbyte av kunskap och metoder ske mellan de båda organisationerna. Projektet som startades upp med syfte att sprida kunskap inom området till unga i Indien via servicecenters, sexualundervisning och peer educators, fick stöd av SIDA. Man kunde, med hjälp av detta projekt, implementera sexualundervisning i ett antal skolor i olika delstater i Indien. Dessutom kunde man utveckla och bygga upp flera ungdomscenter med fokus på ungas sexuella och reproduktiva hälsa ur ett genusperspektiv (MAMTA health institute for mother and child 2009).

1.2 Syfte och frågeställningar

Vi vill undersöka hur MAMTA:s syfte, samlade syn och mål gällande sexualundervisningen överförs till lärarna och hur de förmedlar och omformulerar kunskapen vidare till ungdomarna. Slutligen vill vi undersöka hur ungdomarna uppfattar och tar till sig av den kunskap som förmedlas. Vårt huvudfokus är hur ungdomarna resonerar kring sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa.

De frågeställningar vi ämnar besvara i denna studie är följande:

- Hur resonerar MAMTA:s personal och lärarna kring sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa och hur överförs detta till sexualundervisningen?
- Vilken kunskap tilldelas ungdomarna gällande sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa och hur resonerar de kring denna kunskap?
- Hur konstrueras/skapas föreställningen om äktenskap i förhållande till sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa?
- Hur talar pojkar respektive flickor kring sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa, finns det några skillnader?

1.3 Avgränsning

Vi har valt att avgränsa oss till att intervjua ungdomar mellan 13-20 år som på olika sätt deltagit i den sexualupplysning som MAMTA tillhandahållit. Utöver detta har vi valt att intervjua personal på MAMTA som arbetat med programmet samt lärare som arbetar på den skolan där programmet implementerats. Vi har valt att inte göra jämförelser mellan Sverige och Indien. Vi har även valt att inte se till klass i vårt arbete då detta skulle kräva ytterliga teorier och utrymme.

1.4 Förförståelse

1.4.1 Sverige

Vår förförståelse av ämnet sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa bygger till stor del på de normer som vi i det svenska samhället vuxit upp med kring dessa frågor. Vi är födda på 80-talet och under denna tid var sexualundervisning liksom idag obligatoriskt ämne i skolan. Med detta i åtanke kan man tänka sig att vi har en grundläggande kunskap i ämnet på så vis att vi känner till hur den mänskliga kroppen fungerar och vilka risker det finns med att vara sexuellt aktiv utan att använda preventivmedel. Vi har lärt oss detta inte bara i skolan utan även på olika sätt i samhället och av vår närmaste omgivning. Dessutom har det funnits en

nde som tillåtit oss att själva upptäcka och utforska vår Sverige verkligen inte något perfekt exempel då det ämnet sexuell och reproduktiv hälsa och sexualitet. Detta bekräftar Riskförbundet för sexuell upplysning (2008) och menar att sexualundervisningen i många skolor har varit, och är än idag, under all kritik och det finns en stor okunskap bland många unga om vilka konsekvenser som finns av sexuella riskbeteenden.

Under hösten har två av oss deltagit i projektet *Unga möter unga* som drivits i ett antal år av Ungdomsmottagningen Centrum i samarbete med Göteborgs universitet. Projektets syfte är att sprida kunskap till gymnasieungdomar kring ämnena sex, kärlek och relationer via studenter från Institutionen för socialt arbete. Under tre dagar diskuterade, värderade och lekte vi på dessa teman för att under hösten göra detsamma i gymnasieklasser runtom i Göteborg. Detta var en otroligt lärorik upplevelse inte enbart för vår egen del utan även då detta var ett gyllene tillfälle att få en inblick i hur kunskapsnivån ligger hos ungdomar i åldern 16-19 i Göteborg. Vår uppfattning var att det absolut fanns skillnader mellan olika skolor och mellan tjejer och killar, men överlag var kunskapen relativt god.

1.4.2 Indien

Vår kunskap om hur Indien behandlar och uppfattar ämnet sexualitet och sexuell- och reproduktiv hälsa var mycket begränsad innan vår resa. Två av oss hade varit i landet tidigare och hade en idé om generella attityder och föreställningar. Vi hade även skapat oss en bild av en starkt rådande heteronormativitet och en i allmänhet högre värdering av den indiska mannen än den indiska kvinnan. Utifrån MAMTA:s rapporter och information hade vi tillskansat oss en uppfattning om hur läget har sett ut gällande kunskapsbrister inom området sexuell- och reproduktiv hälsa och om behovet av sexualupplysning. Utöver detta hade vi en samlad syn på Indien som ett konservativt land där sex är extremt tabubelagt och gamla traditioner såsom hemgift och barngiftermål ännu lever kvar.

1.5 Definitioner av begrepp

Våra begreppsdefinitioner utgår ifrån våra teman i intervjuguiderna. Dessa är de begrepp som är starkast förknippade med ämnet för vår studie och som vi anser är relevanta för uppsatsens innehåll.

1.5.1 Sexuell- och reproduktiv hälsa

Vi har valt att definiera sexuell och reproduktiv hälsa utifrån WHO:s definition där sexuell hälsa handlar om att man i relation till sexualitet mår bra, både fysiskt, psykiskt och socialt. För att uppnå detta krävs en positiv och respektfull attityd till sin egen och andras sexualitet och till sexuella relationer samt ha möjligheten att kunna njuta av säkra sexuella erfarenheter där tvång, våld och diskriminering inte existerar (WHO 2011).

Reproduktiv hälsa handlar om de reproduktiva processer som sker genom hela livet och förutsätter att människor ska kunna ha ett säkert, ansvarsfullt och tillfredsställande sexualliv. Det är varje människas rätt att kunna reproducera sig och själv bestämma när, hur och om man själv vill. Det ska finnas lättillgänglig information om säkra, effektiva och bra metoder för preventivmedel och möjligheten att själva välja dessa. Det ska även finnas bra hälsovård för att säkerställa kvinnors graviditet och förlossning (WHO 2011).

ersatta citat av WHO:s definition av sexualitet:

Sexualitet är en integrerad del av varje människas personlighet, och det gäller såväl man och kvinna som barn. Den är ett grundbehov och en aspekt av att vara mänsklig, som inte kan skiljas från andra livsaspekter. Sexualitet är inte synonym med samlag, den handlar inte om huruvida vi kan ha orgasmer eller inte, och är heller inte summan av våra erotiska liv. Dessa kan men behöver inte vara en del av vår sexualitet. Sexualitet är mycket mer: den finns i energin som driver oss att söka kärlek, kontakt, värme och närhet; den uttrycks i vårt sätt att känna och väcka känslor samt att röra vid varandra. Sexualiteten påverkar tankar, känslor, handlingar och gensvar och därigenom vår psykiska och fysiska hälsa (RFSU 2011).

1.5.3 Sexualundervisning

I Indien började man uppmärksamma behovet av sexualundervisning först nyligen i förhållande till många andra länder i världen. Allt mer börjar man arbeta för att detta ska bli en del av det indiska utbildningssystemet. När man först började diskutera sexualrelaterad undervisning för ungdomar talade man om *adolescence education* vilket man fortfarande gör. Termen innefattar fysiska aspekter, sociala aspekter, könsroller och STI:s. Detta diskuterades under ett seminarie där syftet var att öppna upp för konsensus kring frågan om sexualundervisning i skolundervisningen. För att möjliggöra en större acceptans för detta känsliga utbildningsområde valde man att använda termen *adolescence education*. Dock har man med tiden kommit att utveckla området och uppmärksammat fler viktiga områden under ungdomstiden som inte skulle ha kunnats innefattas i sexualundervisning såsom det faktiskt gör i *adolescence education*. Aspekter såsom utveckling från barndom till vuxenliv, HIV/AIDS och narkotika inkluderades också i undervisningen för unga (Joshi 2004).

1.5.4 STI/STD

Sexuellt överförbara sjukdomar smittar genom sexuell kontakt mellan människor, genom förlossning, amning samt injektioner. I Indien är spridningen av STI/STD relativt hög. Den allvarligaste formen är HIV/AIDS (National portal of India 2011).

1.5.5 Äktenskap

Äktenskapet i Indien förväntas bygga på en monogam och heterosexuell grund och alla indier förutsätts gifta sig innan de fyllt 30 år. Trots att det idag finns en lag som förbjuder barnäktenskap så är detta fenomen än idag djupt rotad i den indiska kulturen och de sociala strukturerna. Dock gäller detta främst på landsbygden. Sexualitet och sexualliv är förknippat med äktenskap och accepteras endast inom dessa ramar. Det är drygt 47, 6 procent indiska flickor gifta innan de når 18 års ålder (Shulman 2008). De kan då vara från 13 år gamla och uppåt, fastän lagen säger att flickor inte får gifta sig förrän de är 18 år och pojkarna när de är 21 år. (National portal of India 2011)

1.5.6 Etnicitet och kultur

Wikström (2009) beskriver hur etnicitet och kultur är begrepp som oftast ses som synonymt, men kan variera beroende på olika teoretiker samt vad som ämnas studera. Johansson (2005) problematiserar båda begreppen och menar att de är vaga, kultur kan ofta ses som ett bredare begrepp än etnicitet, vilket ofta är kopplat till nationalitet. Etnicitet kan förstås som socialt organiserade grupper med grund i kulturella skillnader (Mattsson 2010). Då dessa begrepp är svåra att skilja har vi valt att använda dessa synonymt genomgående i uppsatsen.



*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

MAMTA (2007) har som en del av deras arbete för sexualupplysning av unga indier, utbildat unga till peer educators runt om i Indien men framförallt i Delhi. Ungdomarna som är i åldern 13-21 har blivit undervisade i framförallt sexuell och reproduktiv hälsa. Syftet är att dessa ungdomar ska föra vidare denna kunskap till andra unga i områden där de bor samt via ungdomsmottagningar. Vi kommer genomgående att växla mellan att benämna dessa ungdomar som peerungdomar, peer educators och peerpojke/peerflicka.

Vi kommer i detta kapitel att presentera vilken metod vi valt att utgå ifrån, varför just denna lämpar sig för vår studie och hur vi gått tillväga för att genomföra studien utifrån vårt metodval. Vi kommer att presentera hur vi valt att utforma vår intervjuguide, hur urvalet av intervjupersonerna sett ut och varför och vilka intervjuformer vi använt oss av. Vi kommer dessutom att presentera vilka begränsningar vi ställts inför under studiens gång och vilka etiska aspekter vi behövt förhålla oss till.

2.1 Kvalitativ metod

Vi har under hela denna process varit eniga om att en kvalitativ metod är vad som lämpar sig bäst för vårt syfte och vad vi ämnar undersöka. Vårt främsta syfte har varit att fördjupa oss i informanternas syn på området sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa för att få en större helhetsbild av hur de talar kring dessa ämnen. Dalen (2008) menar att man med hjälp av kvalitativ metod önskar få en djupare förståelse för ett visst fenomen som rör personer eller situationer och utgå ifrån den sociala kontext personerna lever i. Livsvärldö är ett vanligt återkommande begrepp inom kvalitativ forskning, vilket innebär att få en insikt om hur personer anpassar sig till sin livssituation och fokus ligger på upplevelsedimension. Man går alltså djupare än att enbart beskriva i ett utifrånsperspektiv hur en person lever (Dalen 2008). Med hänsyn till de kulturella aspekterna i vår studie ansåg vi det desto mer motiverat att utgå ifrån en ambition att få insikt i våra informanternas livsvärld genom att så långt som möjligt bibehålla ett neutralt och explorativt angreppssätt. Vi är dock medvetna om att våra fördomar och vår förståelse har påverkat vår studie, framförallt då vi gjort en undersökning i en kultur vi inte kände till mer än ytligt. Dessutom utifrån känsligheten i vårt ämne kan det vara svårt att få en rättvis bild av våra intervjupersoners syn på ämnet utan att söka en djupare förståelse av deras hela situation och hur de upplever deras verklighet. Utifrån detta syfte fann vi det mer lämpat att utgå ifrån en kvalitativ metod snarare än en kvantitativ som enligt Larsson (2005) mer ämnar mäta resultat utifrån en större urvalsgrupp.

2.2 Litteratursökning

Vi har med hjälp av Göteborgs Universitets sökmotor GUPEA hittat tidigare uppsatser med liknande syfte och intresseområde. Med hjälp av dessa har vi fått inspiration till intervjufrågor, teoretiska utgångspunkter och upplägg. Vi har dessutom sökt på Internetsidan uppsatser.se för samma syfte. I vår sökning har vi använt ord som sexualundervisning, sexualitet Indien, sex, Indien kultur, RFSU (Riksförbundet För Sexuell Upplysning), IPPF (International Planned Parenthood Federation), WHO (World Health Organization), sexuell och reproduktiv hälsa, sexual and reproductive health in India, sexuality education, adolescens education, HIV/AIDS och child marriage in India. Mycket av det vi har hittat har bidragit till vår tidigare forskning och dokumentation. På plats i Indien har vi sökt liknande och lämplig litteratur till vår studie och med en mer kulturanpassad ingång.

2.3 Urval

Larsson (2005) lyfter fram fyra olika kvalitativa urvalsstrategier. Dessa fyra är; extrema urval där man ämnar fokusera på mer extrema fall, typiskt urval för att titta på de mest normala fall, maximerat urval som kan spegla variationer. Snöbollsurval är den sista strategin där man erhåller intervjupersoner med hjälp av personer som känner intervjupersonerna eller via andra personer (Larsson 2005). Vi har använt oss av snöbollsurval genom att med hjälp av andra personer få kontakt med intervjupersoner som är lämpade för vår studie och vårt syfte. Enligt

en kontaktperson få tillgång till intervjupersoner som urval men är mer ett direkt och medvetet urval. Några personer inom MAMTA arrangerade intervjutillfällena med utvalda ungdomar och lärare som de kontaktat på plats i skolan och ungdomscentret. Trots att vi på förhand diskuterade med MAMTA om våra önskemål angående antal intervjupersoner i varje fokusgrupp, önskemål om tidsram och själva genomförandet av intervjuerna fick vi anpassa oss efter de rådande omständigheterna på plats och vara mer flexibla med våra önskemål. Det var vår kontaktperson inom MAMTA som föreslog och arrangerade enskilda intervjuer med två personer inom organisationen som har stor insyn i deras arbete med ungdomar.

2.3.1 Triangulering

Larsson (2005) beskriver hur man kan få en mer nyanserad bild av ett fenomen genom att använda sig av triangulering av datakällor då man med hjälp av olika intervjupersoner med olika perspektiv på området göra det möjligt att kunna fördjupa sig ytterligare i ämnet (Larsson 2005). Vi har valt att intervjua personer på olika positioner och med olika ingångar till det aktuella intresseområdet. Vi ansåg att triangulering passade vår studie då vi dels var intresserade av att få en bild av hur ungdomarna som deltagit i sexualundervisningen uppfattat den och vilken inverkan denna har gjort på deras liv i övrigt och hur de ser på ämnet i allmänhet. Vi ville dessutom kunna skapa oss en uppfattning om hur lärarna som undervisade i ämnet behandlade detta och hur de såg på området sexualitet och även hur personer inom MAMTA resonerar kring ämnet.

2.4 Abduktion

Enligt Thomassen (2007) finns det olika modeller för teoribildning som är uppbyggda på olika sätt. Två av dessa teoribildningar är induktion och deduktion vilka båda följer tydliga mönster för dess uppbyggnad. Deduktion utgår ifrån en färdig teoribildning och genom att använda deduktion härleder man kunskap utifrån denna färdiga kunskap. Induktion däremot bygger kunskap genom att härleda slutsatser utifrån systematiska erfarenheter, alltså empirin. Detta innebär att det endast är det våra sinnen kan se som är den sanna kunskapen (Thomassen 2007). Då vi anser att det inte är möjligt att utifrån omständigheterna i denna studie på förhand kunna välja deduktiv eller induktiv strategi så ämnar vi att använda en abduktiv strategi. Abduktion innebär att man kombinerar både induktiv och deduktiv strategi i sin forskningsprocess. Detta bidrar till att man både kan styra studien och utformandet av frågorna utifrån teoretiska perspektiv och även uttyda begrepp och mönster utifrån empirin (Larsson 2005). I vår studie behöver vi låta förberedelserna och frågeställningar vila på viss teoretisk grund och förförståelse för att det ska bli möjligt att strukturera upp våra intervjuer och vårt syfte. Samtidigt kan vi inte undvika att vara öppna inför andra alternativa mönster och resultat som kan uppkomma.

2.5 Intervjupersoner

Kvale och Brinkmann (2009) menar att intervjupersonen behöver väljas ut med utgångspunkt i det förutbestämde syftet. Det är främst intervjuarens uppgift att genom att motivera intervjupersonerna kunna tillskansa sig den information man är intresserad av. Detta är självklart aldrig helt lätt och specifikt i vårt fall var tolken ett stort hinder i våra möjligheter att kunna motivera och engagera intervjupersonerna. Dock anser vi att de intervjupersoner vi intervjuade var de rätta för vårt syfte, men vad som sades eller inte sades under intervjun grundade sig i många andra faktorer och omständigheter förutom vår intervjuteknik.

ungdomar, lärare och professionella som på något vis ma sexualundervisningen. Två ungdomsgrupper varav en flick- och en pojkgrupp gick i skolan och fick genom det sexualundervisning. Dessa ungdomar var mellan 13-15 år och kom från en förort till Delhi. Pojkarna var tretton till antalet och flickorna nio stycken. De andra ungdomsgrupperna som även de utgjordes av en flick- och en pojkgrupp bodde i ett öfinareö, enligt organisation, slumområde i utkanten av Delhi. De har inte fått sexualundervisning i skolan men däremot deltagit i sexualundervisning direkt av MAMTA med syfte att föra kunskapen vidare till andra ungdomar i området via öpeer educationö. Flickorna som var nio till antalet var mellan 14-20 år och pojkarna som var sex stycken var mellan 16-18 år. De vuxna representerades av två lärare på skolan och två medarbetare från MAMTA. Lärarna var en man och en kvinna, varav mannen deltagit i MAMTA:s utbildning för sexualundervisning medan den kvinnliga inte gjort detta men var mycket intresserad av ämnet och önskade få ta del av utbildningen. Från MAMTA deltog en kvinna som var väl insatt i de projekt man arbetade med för ungdomar inom organisationen. Den andra personen är en man som är en ledande person både inom organisationen och i programmet.

Vi kommer i presentationen av vårt resultat och vår analys att göra skillnad på om vi talar om ungdomar som vi intervjuat i skolan eller de ungdomar som är peer educators. Vi gör dessutom skillnad på vilket kön ungdomarna har då vi sett att detta är relevant i vårt resultat. Vi kommer även att göra skillnad på lärarna utifrån kön. Intervjupersonerna från MAMTA kommer vi inte att skilja på utan enbart benämna som öMAMTAö. Anledningen till detta är att vi inte ser någon betydelsefull skillnad i hur de professionella från MAMTA resonerar och vi vill utgå ifrån dem i egenskap av företrädare för organisationen och inte som privat personer.

2.6 Intervjufrågor

Kvale och Brinkmann (2009) lyfter fram några centrala aspekter som är möjliga att utgå ifrån i utformandet och genomförandet av en intervju. Ett exempel är *fokusering* där man utformar frågor utifrån förutbestämda teman samtidigt som intervjun varken är strikt strukturerad med fasta frågor eller helt fri från direktionser. Frågorna är öppna utifrån bestämda teman och intervjuaren ska inte påverka intervjupersonen genom att ge sina egna uppfattningar kring temana. Vi har använt oss av mer riktade frågor under mer allmänna teman. För oss har det inte möjligt att ställa helt öppna frågor på grund av språksvårigheter och ämnets känslighet. Larsson (2005) beskriver hur man i utformandet av sin intervjuguide bör fråga sig vad för typ av svar man vill ha från sina intervju personer. Genom att bli mer medveten om detta kan man på ett smidigare sätt urskilja vilka svarsmönster som är mer eller mindre lämpliga. Genom att under intervjun aktivt lyssna till intervju personerna kan man uppmuntra till svar relevanta för studien. Frågorna bör dessutom vara specifika för att man ska kunna få en sådan tydlig bild av ett fenomen som möjligt och på så vis enklare kunna ställa relevanta följdfrågor (Larsson 2005). Detta är vad vi har utgått ifrån så långt det varit möjligt och vi har under processens gång återkommande ställt oss frågan vad det är för svar vi är ute efter.

Vi valde att formulera intervjuguiden olika då vi både skulle genomföra enskilda intervjuer och fokusgruppsintervjuer dessutom skilde vi på intervjuguiderna utifrån målgrupperna: lärare, MAMTA och ungdomar. Då vissa ämnen kunde vara känsliga att beröra tog vi även hänsyn till detta i vår intervjuguide med ungdomarna. Detta med anledning av överläggning

2.7 Val av datainsamlingsmetod

2.7.1 Fokusgrupper

Vi valde att använda oss av fokusgrupper som huvudmetod då vi ansåg att den lämpade sig bäst för vår studie. Vi ville söka efter en kollektiv uppfattning av hur ungdomarna talar om sexuell och reproduktiv hälsa och sexualitet. Att bli intervjuad i en grupp kan lämpa sig bra då ämnet kan vara känsligt att prata om, speciellt för ungdomar. Vi använde oss av homogena grupper där intervjupersonerna är i samma ålder, med samma socioekonomiska bakgrund och gemensamma erfarenheter. På detta sätt menar Wibeck (2010) kan intervjupersonerna känna sig avslappnade och bli uppmuntrade att vara öppna med sina åsikter, tankar och uppfattningar. I fokusgrupper är interaktionen mellan deltagarna central och man bör ta hänsyn till den sociokulturella kontext gruppen befinner sig i. Vår ambition var att söka skapa ett diskussionsklimat bland ungdomarna och samtidigt undersöka hur interaktionen mellan dem tar sig uttryck.

2.7.2 Enskilda intervjuer

Vi använde oss av enskilda intervjuer med de professionella på MAMTA och lärarna. Kvale & Brinkmann (2009) anser att forskningsintervjun är ett professionellt samtal som bygger på vardagslivets samtal. Skillnaderna mellan dessa två är att en forskningsintervju har ett annat angreppssätt och frågeteknik och är uppbyggd med struktur och syfte. Denna metod är ett sätt att ta reda på en människas sätt att se på världen genom sina egna ögon och därigenom tolka mening ur människans erfarenheter. Vi var intresserade av vad lärarna som enskilda hade för erfarenheter, åsikter och tankar kring sexualundervisningen i skolan. Däremot ville vi ta reda på hur MAMTA som *organisation* resonerar kring ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa och sexualitet.

Genomgående har vi varit två intervjuare vid varje intervju för att få möjlighet att dela upp uppgifterna att anteckna och att intervjua, vilket minskar risken att missa viktig information. Under fokusgruppsintervjuerna var även en av oss observatör. Vi varvade dessa roller för att alla skulle få möjlighet att både vara aktiv och mer passiv intervjuare eller observatör.

2.8 Vår roll som intervjuare

En forskningsintervju handlar enligt Larsson (2005) om ett komplicerat samspel mellan intervjuare och intervjuperson och i detta samspel konstrueras kunskap utifrån samspelets art. Något man som intervjuare behöver ha med sig i en intervjusituation är det empatiska förhållningssättet. Detta för att förstå den information som förmedlas av informanten. Man behöver dessutom som intervjuare både vara öppen inför det intervjupersonen har att berätta samtidigt som det krävs en viss grundkunskap för att kunna utforma och genomföra en intervju. Det krävs att man som intervjuare hittar en balans mellan dessa båda faktorer (Larsson 2005). Vår ambition har hela tiden varit att ha empatiskt och ödmjukt förhållningssätt till våra informanter för att vara lyhörd inför vad informanten vill och inte vill berätta. Vi erhöll viss information från MAMTA kring hur kunskapsläget såg ut bland ungdomarna och vad som var lämpligt att fråga dem i en intervjusituation. Vi försökte skapa ett öppet klimat för att ge utrymme till diskussion och tankar utöver den frågeguide vi hade utformat.

Tolk blir nödvändigt då man inte talar samma språk och dennes uppgift blir då att översätta utan att träda in som informant eller som intervjuare. Tolken ska vara språkskicklig och gärna vara någon som informanterna litar på (Kvale & Brinkmann 2009). Organisationen meddelade oss i ett tidigt skede att de skulle bistå med tolk under samtliga intervjuer vilket bidrog till att vi inte själva kontaktade en utomstående tolk. Dalen (2008) menar att en tolk måste både kunna behärska informanternas modersmål och kunna förmedla deras svar på engelska om studien bedrivs utomlands. Under intervjuerna med skolungdomarna tolkade en personal från MAMTA intervjun med pojkarna och under intervjun med flickorna tolkade en av deras kvinnliga lärare. Under intervjuerna med peerungdomarna tolkade en kvinna som arbetade för MAMTA. Vi var medvetna om problematiken att använda en välkänd person för informanterna som tolk men under de rådande omständigheterna var det dessa som var tillgängliga. Dock måste vi utifrån omständigheterna acceptera att deras och vår syn på en tolks uppgift skilde sig åt.

2.10 Bearbetning

Vi använde oss av ljudupptagning och transkriberade allt inspelat material. För att inte missa viktig information och för att få bättre uppfattning om vad som sades under intervjuerna har vi upprepade gånger lyssnat igenom intervjuerna. Kvale & Brinkman (2009) menar att det kan uppstå tolkningsmässiga problem då det är flera personer som ska transkribera materialet. Det är viktigt att man utgår ifrån samma förfaringssätt för att undvika dessa svårigheter. Vi transkriberade olika delar av vårt material men utifrån en samstämmig syn kring hur det skulle gå till.

Man kan minska långa intervjuer genom att göra kategoriseringar av materialet. På detta sätt får man mer struktur och lättare kan jämföra olika delar. Genom att använda oss av kategoriseringar kunde vi lättare se vad vårt material innehöll, göra jämförelser och hur vi sedan kunde analysera och dra slutsatser av det. Kategorier kan antingen träda fram ur materialet eller vara bestämda på förhand (Kvale & Brinkmann 2009). I vårt fall var flera kategorier bestämda sedan innan då de utgick från vårt syfte medan andra tillkom i efterhand. Vi delade in vad skol- och peerungdomarna hade talat mest om under intervjuerna och hur det skiljer sig åt mellan flickor och pojkar. Vi gjorde även kategoriseringar utifrån professionellas och lärarnas intervjuer. Gällande representation har vi försökt att så långt som möjligt låta några från alla informantgrupperna synas i vårt resultat. Vi har dessutom försökt få en jämvikt mellan pojkar och flickor och ungdomar och MAMTA. Detta har inte i alla fall varit möjligt då vi har kunnat diskutera mer öppet med MAMTA medan svaren från ungdomarna varit desto mer knapphändiga. Under resultatdelen har vi delat in resultat och analys i underrubriker. Vi har valt att citera på engelska eftersom det var det språket som vi kommunicerade med tolkarna. Trost (2007) betonar vikten av att skriva citat ordagrant om de har stor innebörd för förståelsen av texten eller om citaten ska analyseras. Att vi har skrivit citaten ordagrant har haft stor betydelse för att kunna förstå och dra slutsatser av vårt material då de har varit en inblick i våra informanternas erfarenheter.

2.11 Begränsningar

2.11.1 Kulturella aspekter

Enligt Kvale och Brinkmann (2009) bör man ta de kulturella aspekterna i beaktande då man gör en studie i ett annat land. Interaktion med människor kan se olika ut, där de verbala och

och kan skapa missuppfattningar människor emellan. Indiska kulturen är att tillbringa längre tid i landet innan man återvänder till hemlandet (Kvale & Brinkmann 2009). Eftersom vi började med våra intervjuer med en gång fanns det tyvärr inget större utrymme att spendera tid och lära känna den indiska kulturen. Vi kunde däremot få en bild av de områden där vi genomförde våra intervjuer genom att tillbringa viss tid tillsammans med personal på organisationen. Relativt snabbt fick vi lära oss att i Indien är det avsevärt mer känsligt att prata om sexualitet än här i Sverige. Detta fick vi erfara då MAMTA avrådde oss från att tala med ungdomarna direkt om sexualitet. Vi blev uppmanade att formulera om begreppet *sexuality education* till att istället benämna det som *adolescens education* då detta är den benämning de själva använder. Dessutom var kondom ett sådant ord som vi helst inte skulle nämna om ungdomarna själva inte tog upp det. Vi kommer därför att i presentationen av vårt resultat och vår analys framförallt behandla hur MAMTA talar kring sexualitet och ta med delar av vad vi tolkar som indirekta resonemang kring detta bland ungdomarna.

2.11.2 Fokusgrupper och tolk

Vi upplevde en del begränsningar i våra fokusgrupper med ungdomarna. Grupperna var för stora vilket inte är rekommenderat enligt Wibeck (2010). Hon menar att det helst ska vara fyra-sex deltagare för att alla ska kunna komma till tals och att det ska uppstå en diskussion. Även om vi påtalade vårt önskemål om mindre grupper, både innan intervjuerna och på plats, hade vi ingen möjlighet att påverka detta. De flesta av ungdomarna, speciellt flickgruppen i skolan, var tillbakadragna och svarade endast när de blev tillfrågade, vilket gjorde det svårt att få till diskussioner i grupperna. Under intervjutillfällena med skolungdomarna var även lärare närvarande i rummet, dock fick vi be de manliga lärarna att inte delta i intervjun med flickorna, vilket accepterades med en viss skeptism. Det kan antingen uppfattas som att eleverna kände sig bekväma i lärarnas närvaro eller att de blev hämmade och inte kunde tala fritt om ämnet. Wibeck (2010) menar att en nackdel att bli intervjuad i grupp är att människor kan censurera sina åsikter om de inte stämmer överens med gruppnormen.

Tolkarna som var med under fokusgrupperna hade tyvärr begränsad kunskap i engelska och deras kunskap om en tolks uppgift verkade inte överensstämma med vår syn. Dalen (2008) förklarar att en svårighet som kan uppstå om man måste använda sig av tolk under en intervju, är att denne kan glömma bort sin roll och börja delta i intervjun. I vårt fall kunde vi uppleva det med samtliga tolkar. Detta var något vi såg som problematiskt och som vi försökte så gott det gick förmedla till tolkarna.

2.12 Reliabilitet, validitet och generaliserbarhet

Det finns två olika former av kvalitetskriterier för att stärka kvaliteten i en undersökning. Dessa är reliabilitet och validitet. Med reliabilitet syftar man till tillförlitlighet i mätningen. Resultatet ska exempelvis vara detsamma om studien upprepas. Validitet innebär att man verkligen undersöker det man avsett att undersöka (Kvale 2009). Larsson (2005) refererar till Patton (1990) som menar att man genom att använda sig av triangulering i kvalitativ undersökning både kan säkra reliabiliteten och validiteten. Detta då flera perspektiv används i analysen av materialet. På grund av de begränsningar vi stött på under studiens gång är det svårt att veta hur väl tillförlitligheten är ifall studien skulle upprepas, reliabiliteten bedöms då inte vara avsevärt hög. Vi anser däremot att vår studie har uppfyllt sitt syfte och har då en relativt hög validitet.

.005) svårt att säga något om i kvalitativ forskning generalisering kan ses på olika sätt. *Naturalistisk generalisering* grundar sig på erfarenheter och går från tyst kunskap till påståendekunskap och *analytisk generalisering* handlar om att överväga om ens resultat kan ge riktlinjer för vad som kan uppstå i en annan situation, grundad på teoretisk analys. Utifrån denna syn kan man då hävda en form av generalisering. Vi är väl medvetna om svårigheten i att göra generaliseringar utifrån denna relativt begränsade studie. Däremot kan vi se att en del av empirin stämmer väl överens med delar av resultat och resonemang under tidigare forskning vilket vi anser ökar generaliserbarheten.

2.13 Etiska aspekter

2.13.1 Det informerande samtycket

Innebörden med det *informerande samtycket* handlar om att informanterna både får ta del av syftet med undersökningen och att förstå vilka eventuella för- och nackdelar deltagandet kan innebära. Att få någons samtycke betyder även att de är medvetna om frivilligheten med deltagandet och att de kan avbryta när de vill. Det kan även vara viktigt att diskutera vem som ska ge detta samtycke, om det är någon överordnad eller informanterna själva. När det gäller skolelever bör frågan om vem som ska ge samtycke ställas. Är det eleverna själva, deras föräldrar, rektorn eller skolförvaltningen. Det är en balansgång att besluta kring hur mycket information som bör ges till informanterna, att kunna ge tillräckligt med detaljer för att inte utelämnat viktig fakta samtidigt som det kan vara viktigt att inte ge hela syftet om man under intervjun vill nå informanternas egna åsikter utan för mycket inflytande från intervjuaren (Kvale & Brinkmann 2009; Larsson 2005).

För att få informanternas samtycke mailade vi organisationen MAMTA innan vårt besök och beskrev vårt syfte och bad om att få intervjua ungdomar som deltagit i sexualundervisning i och utanför skolan. Vi skrev om våra önskemål och därefter tog MAMTA på sig rollen att ge samtycke i samråd med rektor och ungdomsmottagning för att få intervjua ungdomarna, som i vårt fall var mellan 13-20 år. I och med att de flesta av ungdomarna var under 18 år tyckte vi det var viktigt med föräldrarnas medgivande och önskade detta av organisationen som i sin tur svarade med att de redan fått föräldrarnas samtycke till att delta i MAMTA:s projekt och att vårt besök ingick i detta. Vi valde även att inför varje intervju gå igenom frivilligheten i deltagandet och syftet med vår studie.

2.13.1 Konfidentialitet

Kvale och Brinkmann (2009) diskuterar kring konfidentialitet och vem som får ta del av materialet och beroende på vilka informanterna är bör konsekvenserna kring vilka som får läsa vad övervägas. Om man intervjuar barn under 18 år ska deras föräldrar och lärare få möjlighet att ta del av materialet. Genomförs intervjun på en arbetsplats ska chefen kunna ta del av materialet. I kvalitativ metod ska den enskildas integritet skyddas, vilket i vissa fall kan skapa problem för den vetenskapliga forskningen (Kvale & Brinkmann 2009). Vi har under förberedelserna av vår uppsats insett att det finns många begränsningar med konfidentialiteten av informanterna. MAMTA kommer att tillsammans med rektor att fråga och bestämma vilka ungdomar som ska intervjuas. Redan i detta stadium kommer ungdomarna varken kunna vara anonyma för lärarna, rektorn eller föräldrarna. För att inte enskilda individers åsikter ska träda fram kommer vi varken att skriva ut by/skola eller ungdomarnas namn i uppsatsen. Vi nämnde även i början av varje intervju att allt de säger är konfidentiellt och att vi inte kommer använda materialet till annat än vårt syfte. Vi har valt att göra en sammanfattning som



PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

de sedan även låter skola och rektor ta del av detta

Vi var från början förberedda på att det skulle finnas begränsat med forskning på området sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa i Indien. Det visade sig till ändå till vår glädje finnas mer dokumentation och forskning på området än vad vi hade förväntat oss. Vi har valt ut delar av detta samt en svensk forskare som vi anser stämmer överens med vårt syfte. Vi kommer dessutom att presentera annan dokumentation som behandlar ämnet i Indien.

3.1 Samlevnadsundervisning Sverige

Etnologen Maria Bäckman har skrivit avhandlingen *Kön och känsla: samlevnadsundervisning och ungdomars tankar om sexualitet* (2006). Bäckman har utifrån observationer och intervjuer fokuserat på förhållanden inom den svenska samlevnadsundervisningen idag och har haft som målsättning att visa på vilken inverkan genus gett förståelse för hur man under undervisning förstått och talat om sexualitet. Vidare var hennes målsättning att analysera hur synen på sexualitet ur ett könsstereotypiskt perspektiv bidragit till att i praktiken tilldela olika sexuella handlingsutrymmen åt flickor och pojkar. Bäckman har å ena sidan undervisningen och de diskussioner som förts inom ramen för undervisningen till grund för sin analys. Å andra sidan läggs stor vikt vid själva mötet mellan elev och lärare, hur skolan förmedlar och ifrågasätter rådande föreställningar om kön och sexualitet och hur elever mottager detta och hur de ser på sin egen sexualitet. Bäckman menar dessutom att hur samhället ser ut spelar en stor roll i mötet mellan lärare och elev, då läraren inte kan undgå att vara en förmedlare av samhällets ideal.

Bäckmans resultat gav en tvetydig bild av hur både elever och lärare ser på kön och sexualitet, där paradoxala uttryck kunde märkas i synen på könsskillnader som både orättvisa men samtidigt naturliga. Samtidigt fann författaren en röd tråd i att både lärare och elever ständigt återkom till att könen är olika och sexualiteten särskild. Tjejerna uttryckte till stor del att de ansåg att tjejer i allmänhet inte skulle behöva ta hänsyn till ett eventuellt dåligt rykte samtidigt som de själva hade svårt att upprätthålla den bilden om sig själva i praktiken. De var mycket medvetna om hur de själva skulle framstå men hade en önskan om att det inte skulle behöva vara så. Sammanfattningsvis kom Bäckman fram till att kön faktiskt spelar roll både för elever och för lärare.

3.2 Sexualundervisning i Indien

Dr. Kavita Joshi, vars huvudområde varit sexualundervisning och HIV, är verksam som lektor på departementet för utbildning, Delhi universitet. Hennes forskningsstudie *Values and perceptions of adolescent students and their teachers relating to sex and sexuality* som presenteras i *Sexuality in India: teenagers and teachers* (2004), tar upp viktiga aspekter av både den indiska kulturen och hur den påverkar synen på sexualitet bland unga och lärare och hur man har arbetat med detta. Joshi anser att sexuellt beteende alltid borde behandlas som ett mänskligt beteende i alla samhällen, men då sexualitet så starkt förknippats med olika tabun och restriktioner har det istället alltid utgjort ett mycket känsligt och ibland provocerande ämne. Sexualitet betraktas därför ofta som en högst privat angelägenhet vilket bidragit till att så många människor lidit konsekvenser av ovetskap på detta område.

Studien har ett kvantitativt angreppssätt då ett större antal lärare och studenter besvarat ett frågeformulär. Studien är nödvändig enligt Joshi, då utbildningsväsendet har ett ansvar att följa den utveckling som sker i samhället och anpassa dess stadgar och innehåll efter detta.

En avspegling av det samhälle man lever i och därmed på de värderingar och den kunskap som ligger i tiden. Detta är inte alltid fallet då lärarna vuxit upp med andra normer och värderingar och mest naturligt utgår ifrån dessa i sin undervisning. Därför är hennes intention med studien att med hjälp av ett antal komponenter söka svar på hur uppfattning kring sex och sexualrelaterade värderingar visar sig mellan studenter och lärare, mellan kvinnliga och manliga studenter och lärare och mellan olika utbildningsnivåer och hur kön spelar roll även där. Joshi fann i och med hennes studie att det inte är någon större skillnad mellan lärare och studenter i deras uppfattning om sex och sexualrelaterade värden. Joshi utgår ifrån då ifrån komponenterna: nödvändighet med sexualundervisning, homosexualitet, sexdebut, medias roll, religion och moral, livsstil, myter etc. När det gäller skillnaden mellan könen var de desto större i deras uppfattningar kring liknande komponenter.

3.3 Sexualitet och Kön

Leena Abraham verksam på The Tata Institute of social Science i Mumbai, Indien, beskriver i sin studie *Redrawing the Lakshman Rekha: Gender differences and Cultural Constructions in Youth Sexuality in Urban India*, (2004) hur kön är starkt förknippat med socialisationen av den sexuella identiteten. Studien har framförallt fokuserat på sexualitet bland unga indier som är låginkomsttagare, studerar på college och bor i förorter till Mumbai. Abraham menar att just Mumbai uppvisar tendenser på att sexualliberalism börjat bli en trend då staden har den största kommersiella sexindustrin i landet. Denna öppnare syn på sexualitet och avtagande av den konservativa synen på utomäktenskapligt sex har bidragit till ökade oönskade graviditeter och STI:s.

Enligt Abraham är sexualitet kulturellt betingad och beroende av sin socio-historiska kontext. Detta bidrar till att innebörden av sexualitet skiljer sig mellan olika grupper, samhällen, åldersgrupper, social tillhörighet, etnicitet och genus. Abraham menar vidare att det finns tydliga skillnader mellan flickor och pojkar i hur de socialiseras till sexuella varelser och denna sexuella segregation mellan könen är något som lärs in ändå från tidig ålder. Sällan spelar föräldrarna en stor roll i hur unga pojkar och flickor lär sig om sex och sexualitet, istället får de unga information utifrån och ofta från indirekta signaler och information från samhället. Föräldrarna kan i många fall rent av ge felaktig eller vag information till sina barn och vid frågor får många veta att detta är något man inte bör tala om och att sexualitet är förknippat med något fult och skamligt .

Abrahams resultat visar att det ännu finns en asymmetri i genusrelationer bland unga indier. Framförallt visar det sig i de skilda möjligheter flickor och pojkar har till tillgång av information och skillnad mellan könen i termer av utforskande av sin egen sexualitet. Abraham kunde uttyda ett sexuellt utforskande bland unga pojkar som präglades av aggressivitet, medan det bland flickor i kontrast präglades av passivitet, blyghet och skamkänslor. Formandet av genus sker framförallt under de tidiga ungdomsåren och är starkt kopplat till den sexuella utvecklingen vilket tydliggörs i de sociala interaktionerna mellan ungdomar. Vad som starkt präglar framförallt unga flickors utveckling är de starka traditioner kring äktenskap och att flickan inte tillhör sin ursprungsfamilj utan sin kommande genom äktenskapet. Flickans socialisation går alltså ut på att forma hennes kropp och sinne för hennes framtida make. Att stå för en renhet i form av oskuldhet är viktigt både för unga flickor och pojkar. Trots detta ställs inte lika höga krav på unga pojkar att de ska behålla sin oskuld till sin framtida maka samtidigt som kravet gentemot maken står fast med rigiditet.

n fram till att den påtalade sexualliberalism som unga pojkar och fortfarande finns starka restriktioner utifrån den traditionella synen på flickors och pojkars sexualitet. Den sexuella liberalismen varken friger eller skyddar unga indiska flickor.

3.4 Tidiga äktenskap och HIV/AIDS i Indien

Juliana Shulman har skrivit studien *Child Marriage in India* (2008) kring barnäktenskap och HIV/AIDS i Indien och vilket samband båda dessa fenomen har. Shulman skriver att trots att det finns lagar i Indien som förbjuder barnäktenskap, så är detta fenomen ändå fortfarande mycket vanligt över hela landet. Barnäktenskap i Indien är ett kulturellt fenomen som är djupt rotad i den sociala strukturen i landet. Enligt *The international of early marriage* (2004) är drygt 47,6 procent av alla indiska flickor gifta då de uppnår åldern 18 år. Traditionella normer kring genus, värderingar om oskuldhet, utomäktenskapligt sex, press från familj på hemgift genom giftermål och fattigdom är avgörande faktorer till att barnäktenskap existerar i Indien. Vad man kunnat utröna för negativa konsekvenser av tidiga äktenskap är högre grad av tidigt havandeskap, oönskade graviditeter, moders- och spädbarnsdöd, STI:s och osäkra aborter. Dessutom har unga gifta flickor ofta sämre tillgång till hälsovård, får sämre hälsoinformation och en låg grav av utbildning eller ingen alls. Tidiga äktenskap påverkar även flickors självbestämmanderätt och tillgång till ett socialt nätverk. Det är svårt att komma åt detta då barnäktenskap är rotad i föreställningar om kvinnans status i det indiska samhället.

En av de mest akuta konsekvenser av barnäktenskap är det ökande antalet HIV infekterade ungdomar i Indien. Sujatha Rao som är ordförande för *The Government's National AIDS Control Organization*, förklarar att läkare runt om i landet ser en avsevärd ökning av kvinnor smittade av deras makar. Både staten och icke-statliga organisationer skulle skriva under på att HIV idag är ett växande fenomen i Indien och framförallt på landsbygden. Detta till skillnad från att tidigare främst visat sig som ett problem bland högriska grupper i städerna. Det finns en stark koppling mellan denna ökning av HIV infekterade på landsbygden och fenomenet barnäktenskap som också är ett fenomen som är vanligare förekommande på landsbygden än vad det är i städerna. Framförallt är det män som har mest kunskap om HIV på landsbygden och i övrigt är kunskapsnivån alarmerande låg. *The National Family Health Survey* visar att på landsbygden i delstaten Rajasthan har endast 19 procent gifta kvinnor mellan 15-49 år, hört talas om AIDS. Detta i kontrast till 65 procent av männen. Shulman skriver att denna starka koppling mellan barnäktenskap och HIV är ett starkt incitament till att diskutera hur man kan upplysa, lära och erbjuda behandling till fattiga människor på landsbygden.

3.5 Kvinnans villkor i Indien

Bedi är en indisk aktivist som arbetar med sociala frågor. Hon var en av Indiens första kvinnor att arbeta som högt uppsatt officer inom indiska polisen, och har även arbetat för FN:s generalsekreterare som rådgivare i polisfrågor. Boken *Issues & Views* (2010) är skriven utifrån hennes egna erfarenheter av att jobba med kvinnofrågor och beskriver hur unga flickors och kvinnors situation och ställning ser ut i Indien. Hon menar att det inte arbetas tillräckligt för jämställdhet i Indien och de som drabbas mest är redan utsatta flickor och kvinnor.

Ett stort problem i Indien är att många människor, framförallt flickor, inte går klart grundskolan eller får fortsatt högre utbildning. Statistik visar att 83,2 procent av pojkar och

10 på landsbygden går i grundskolan. I åldersgruppen
och bara 32,8 procent flickor som går i skolan. Bland
änna beror detta på att familjer i fattiga områden inte har råd att låta alla sina barn gå i
skolan. Flickor förväntas gifta sig vid yngre ålder än pojkar och ta hand om hushållet, de
anses därför inte behöva någon utbildning. I många delar av Indien är det tradition att gifta
par bor hos mannens familj, där flickan även förväntas ta hand om sina svärföräldrar. Pojkar
ges större möjligheter att stanna kvar i skolan och utbilda sig på högre nivå. Enligt tradition är
mannens ansvar att försörja fru, barn och föräldrar och pojkar blir på så sätt en livslång
ekonomisk säkerhet och trygghet för föräldrarna. Det spelar även roll hur lång distans det är
till skolan och hur det ser ut med transportmedel i området. Om skolan ligger långt bort och
det saknas bra transportmedel tillåts inte flickor att vara ute själva. Om de avbryter sina
studier måste de ta hand om hushållet och sina syskon eller gifta sig mot sin vilja. Det kan
också handla om hur skolmiljön ser ut för att motivera flickor i tonåren att själva vilja gå klart
sin utbildning. Exempelvis att det inte finns bra toaletter tillgängliga i skolan som gör det
svårt för unga flickor vid menstruation.

Bedi resonerar vidare kring kvinnans position i dagens indiska samhälle som hon menar
måste ses utifrån kvinnans förutsättningar; var är hon född, i vilken familj har hon växt upp i,
vilket kast tillhör hon, vilken utbildning har hon fått etc. Bedi kategoriserar kvinnor utifrån
deras olika förutsättningar och klassar dem som öhaveö eller öhave notö. De som öhave notö
får inte stora möjligheter att forma sitt liv som de vill, medan de som öhaveö får större
möjligheter och därför får en annan position i samhället. Kvinnans position påverkas av
sociala normer och familjens förväntningar i högre grad än för männen. Även äktenskapet kan
spela roll. Vem kvinnan gifter sig med, hur många barn hon förväntas få, hur många som blir
söner och hur mycket hon får ta del av familjens pengar kan påverka hennes status i
samhället.

De teoretiska perspektiv vi ämnar utgå ifrån i vår analys är socialkonstruktivism, intersektionalitet och utvecklingspsykologi. Med hjälp av dessa olika teoretiska ingångar kommer vi att presentera teorier med utgångspunkt i begreppen sexualitet, kön, etnicitet och kultur och identitet.

4.1 Socialkonstruktivism

Socialkonstruktivismen har enligt Barlebo Wenneberg (2009) betraktats som en kritik mot allt det vi ofta tar för givet och söker istället avslöja överkligheten bakom företeelser och fenomen. Socialkonstruktivismen ställer frågan vad verkligheten *egentligen* består av och om det finns någon sann essens. Ingenting förutsätts vara naturbestämt utan är egentligen en social konstruktion, vilket man tydligt kan se genom hur olika företeelser och handlingar uttrycks i olika kulturer. Man bör alltså enligt detta synsätt betrakta olika handlingar och företeelser som socialt konstruerade i det sammanhang där det tar sig i uttryck. Socialkonstruktivismen bygger till stor del på hur språkets innebörd och struktur formas. Detta innebär att betydelsen av orden kommer till genom hur människan använder språket. Orden får mening först då människan ger orden en mening och en innebörd. Detta är som allt annat inom socialkonstruktivismen inte statiskt utan är föränderligt över tid och beroende av förändringar i vanor och beteenden i en viss kontext (Barlebo Wenneberg 2009).

Enligt Johansson (2003) menar Burr (2000) att fyra premisser kan definiera det socialkonstruktivistiska perspektivet. Dessa fyra innefattas för det första, av en kritisk inställning till den kunskap vi ofta tar för givet utan att reflektera över, för det andra, att vi aldrig kan ha en helt objektiv syn på världen. Detta innebär att hur vi uppfattar världen är beroende av vår historiska och kulturella bakgrund och tillhörighet, därför är uppfattningen inte statisk, utan i ständig förändring. För det tredje formas sanningar om världen och kritik mot sanningar i social interaktion. Slutligen innebär den sista premissen att det finns ett klart samband mellan social handling och kunskap. Alltså kan en handling uppfattas naturlig i en världsbild, medan samma handling uppfattas som onaturlig och otänkbar inom en annan världsbild (Johansson 2003).

Berger och Luckmann (1979) resonerar kring hur verklighet formas socialt och att man med hjälp av kunskapssociologi kan uttyda hur detta sker. De ställer sig frågan övad är verkligtö och öhur skall man kunna veta något?ö utifrån en fenomenologisk analys. De menar att man kan objektifiera alla uttryck för känslor och tankar genom att se till att de kommer till uttryck i människors praktik som blir synliga för den enskilda människan men även för människor i den gemensamma världen. Man kan utifrån deras resonemang förstå att just på grund av objektiveringar av vardagslivets verklighet blir den möjlig och objektiveringarna reproduceras och vidmakthålls genom språkliga tecken. En av de viktigaste aspekter man bör beakta för att kunna analysera detta är det mänskliga språket i vardagslivet. Man måste förstå språket för att förstå vardagslivets verklighet. Språket, menar Berger och Luckmann, ger uttryck för erfarenheter och på så vis kan människan skapa allmänna kategorier genom dessa erfarenheter och de får därmed mening både för människan själv och för hennes medmänniskor. Människans egna erfarenheter som uttrycks i språket inordnas i allmänna betydelsesystem som blir verkliga både för människan men också för alla människor inom samma verklighet. Genom interaktion med andra i vardagslivet präglas man av det gemensamma sociala kunskapsförrådet. Detta kunskapsförråd delas av alla och består av

ns gränser. Att alla tar del av kunskapsförrådet gör det i samhället och därmed vet man också hur man ska interagera och möta dessa. I ex kan kriterier för fattigdom skilja sig markant mellan olika samhällen och länder varpå jag som utlänning i ett annat land inte alls kan dela samma kunskapsförråd då min definition av en människas situation utgår ifrån helt andra premisser (Berger och Luckmann 1979).

4.1.1 Begreppet sexualitet

Giddens (2001) beskriver hur Foucault (2002) ser på sexualitet som en social konstruktion och han förknippar den till stor del med makt. Foucault menar med detta att sexualiteten bör ses som en länk för utövande av maktrelationer. Sexualitet som begrepp växer fram under 1800-talet och under slutet av detta århundrade använde man ordet som en förklaring till de kvinnosjukdomar som då uppmärksammades och som man antog berodde på den kvinnliga sexualiteten. Man talade om att dessa kvinnor var onaturliga och måste tyglas. Enligt Foucault konstituerar den sexuella diskursen hur verkligheten faktiskt ser ut och hur den sexuella praktiken utvecklas. Detta innebär att all ny förståelse för sexualitet bidrar till att, genom de begrepp och idéer detta tillför, förändra och omvandla själva den sexuella praktiken. Giddens tar detta resonemang ett steg längre och menar att förståelsen av sexualitet på detta sätt präglas av institutionell reflexivitet genom att den för det första utgör en grundläggande mekanism i samhällslivet. För det andra så kommer de termer som beskriver företeelsen omvandla och tränga in så att den blir till en del av det handlingsutrymme som individer formar till sitt eget. Företeelsen är med andra ord i ständig rörelse och förändring. Detta fenomen är något som på ett tydligt sätt utmärks idag då hela världen förändras i allt snabbare takt, det finns en större rörlighet och media har fått en större roll i de flesta samhällsliv vilket bidragit till att utmana de traditionella föreställningar och normer som reglerar människolivet (Giddens 2001).

Enligt Berg (2009) utvecklar människor sin sexualitet under hela livet i samspel med sig själv och andra. Alltså är det enligt detta perspektiv aldrig förutbestämt hur ens sexuella praktik kommer att yttra sig från det att man föds tills livets slut. Enligt Berg kan man aldrig utifrån detta perspektiv hålla isär de fysiologiska, sociala eller kulturella sexuella uttryck och hävda att något av dem skulle vara mer riktiga. Alla sexuella uttryck hos en individ måste tolkas utifrån det kulturella sammanhang man är en del av. Den sexuella praktiken kommer att förändras över tid men också förändras i rum och utifrån vilken relation man ingår i. Den sexuella praktiken och attityder gentemot sexualitet ser annorlunda ut beroende på vilket land man lever i (Berg 2009).

4.1.2 Sexuella script

Berg (2009) beskriver hur amerikanska forskarna Gagnon och Simon (1973) utvecklade teorin om sexuella script, vilken i stor utsträckning kom att utmana dåtidens förståelse av sexualitet, som främst grundande sig på ett biologiskt synsätt. Fokus inom teorin om sexuella script ligger i öjagetö och hur det skapas med hjälp av interaktion. Detta perspektiv härstammar från ett symboliskt interaktionistiskt perspektiv. Sexualitet får mening först genom att någon ger den en mening, vilket kan innebära att en individs specifika handling kan i en viss kontext uppfattas utföra en sexuell handling medan för individen själv kanske handlingen inte på något vis har en sexuell innebörd. Sexuella script innebär att vi människor alltid följer script eller manus i vår sexuella praktik. Scriptet skiljer sig åt mellan individer och grundar sig på det sociala och kulturella sammanhang vi vuxit upp i och formats av och

inns kring sexualitet. Man kan säga att scriptet är i n att vara mer främmande, otydligt och föränderligt under livets början, medan det med tiden blir allt mer personligt och tydligt. Scriptet påverkas av en rad olika faktorer som påverkar individen under hela livstiden.

Gagnon och Simon (1973) har för att tydliggöra detta utvecklat en modell för att skilja på de olika faktorer och relationer som påverkar scriptet; Det övergripande *sociala scriptet* handlar om att visa på hur samhällets normer reglerar och påverkar människors sociala praktik, det *mellanmänniska scriptet* utgår ifrån gruppnivå och de specifika mönster som formas inom till exempel ungdomars sexuella praktik. De *individuella scriptet* skapas både i relation till de mellanmänniska och till de sociala scripten, men är beroende av hur individen själv ser på sexualitet. Berg (2009) menar att man med hjälp av att undersöka med vem, när, hur och var unga har sex kan man uttyda vilka script just de formar. Det blir även relevant att inkludera andra aspekter såsom föreställningar kring ålder, kön, heterosexualitet och kropp. Man är i regel ofta som ung känslig för sociala normer vilket innebär att man i större utsträckning följer de mer övergripande sociala scriptet som kanske mer förespråkar en heteronormativ sexuell praktik med monogami som stark norm. Med hjälp av att ompröva sitt script under livets gång kommer man troligtvis att närma sig och finna sig till rätta med sitt individuella script som i högre grad utgår ifrån vad man själv vill. Då unga söker förståelse för sin egen sexualitet hos vuxna krävs det att de får ett rättvist bemötande och att de vuxna har en förståelse för de mekanismer som styr och påverkar ungdomar idag (Berg 2009).

4.2 Intersektionalitet

Intersektionalitet betyder korsning eller skärningspunkt och kan användas för att förstå och reflektera över hur maktrelationer skapas, hur kategorier som exempelvis kön, etnicitet, klass, sexualitet vävs samman och påverkar varandra. Intersektionalitet kan ses som ett teoretiskt perspektiv för att öka medvetenheten om hur människor bidrar till och upprätthåller maktstrukturer och förtryck i samhället (Mattsson 2010). Lykke (2010) hänvisar till Karen Barada, en Nordamerikans feministisk fysiker, som myntade och använde begreppet *intra-action* istället för *inter-action*. Det sistnämnda ses som är en enklare och ytligare beskrivning av någonting som pågår mellan avgränsade enheter utan direkt påverkan av varandra medan *intra-action* beskriver ett samspel mellan kategorierna, där de genomtränger och formar varandra och gränserna mellan kategorierna suddas ut. Det intersektionella perspektivet har enligt Crenshaw (1995) sina rötter i öen antirasistisk kritik till den *÷vitaø* feminismens hegemoni och exkluderande praktikö (De los Reyes & Mulinari 2005, s.15).

4.2.1 Kön

Centrala kategorier inom det intersektionella perspektivet är kön, sexualitet, klass och etnicitet. Kategorin kön har som begrepp breddats över tid och blivit mer komplext och diskussioner kring hur kön ska förstås, tolkas och användas uppstod i samband med denna diskussion. Kön konstrueras inte endast mellan manligt och kvinnligt utan måste även kopplas till andra kategorier. Tittar man på kön kopplat till klasstillhörighet och till vad som ses som önormalö och önormalö sexualitet och därefter även kopplar detta till etnicitet får man en bredare och mer komplex analys av hur maktstrukturer ser ut i samhället. Kvinnor bör inte ses som motsatsen till män utan måste ses ur ett större perspektiv. Det finns olika grupper av kvinnor och män, vissa kvinnor kan känna mer likhet med vissa män, då de är mer lika i förhållande till exempelvis klass eller etnicitet (Mattsson 2010). Kön kan ses som ett bredare begrepp än endast kopplat till kropp och som något biologiskt givet. Kön skapas och

lika sociala, historiska och kulturella kontexter som och kvinnor uppfattas och vad som är feminint och maskulint är inte förutbestämt och givet, utan har förändrats genom historien. Samhället gör skillnad på kön redan när en människa föds, det handlar om vilka färger barnet kläs i, vilket bemötande barnet får och vilka leksaker som tillskrivs respektive kön. Barnet lär sig att agera som pojke eller flicka. Senare i livet förmedlar människan vissa normer som synliggör/osynliggör beteenden som är mer eller mindre önskvärda för respektive kön. Detta görs genom olika sociala sammanhang, fysiska aktiviteter, i arbetslivet och inom ens privatliv. Mattsson (2010) refererar till Butler (1993;1999), som i sin tur menar att kön skapas genom upprepningar och repeterade handlingar, som skapas på olika nivåer och i olika sammanhang. Kön görs även i relation till sexualitet, könsmaktssystemets utgångspunkt och konstruktionen av kön formas inom ramen för den reproduktiva heterosexualiteten (Mattsson 2010).

4.2.2 Sexualitet

Människor ser ofta sexualitet som något naturligt, det får en ofta att tänka på reproduktion. Mattsson ställer frågorna: vad begär människan? Hur kan vi förstå begär och vilka begär är möjliga? Genom att se sexualitet som en konstruktion blir det möjligt att tolka och förstå detta begrepp, att gå utanför den normativa och generaliserande bilden av sexualitet som heterosexuellt och även penetrerande sex. Bilden är bredare än så, även för heterosexuella män och kvinnor, där man oavsett sexuell läggning har olika sexuella behov (Mattsson 2010).

Rubin (1993) presenterade *The sex hierarchy* under 1970-talet, för att synliggöra vad som uppfattades som normal sexualitet. Sexualitet används för att kontrollera, reglera och skapa det önormala och då även det öavvikande. Modellen är formad som en cirkel för att visa på mer eller mindre tabubelagd sexualitet, där beteenden närmast cirkeln mitt symboliserar det mest accepterade. Maktordning skapas och den heterosexuella tvåsamheten blir den starkaste maktpositionen i samhället. Genom att använda denna modell kan man tydligt se hur olika definitioner av sexualitet positionerar sig som mer eller mindre gott och ont, rätt och fel. (Mattsson 2010)

4.2.3 Etnicitet och kultur

Ur ett intersektionellt perspektiv blir det intressant att studera *hur* skillnader bildas och presenteras, inte *om* det finns en skillnad mellan olika grupper. Enligt Mattsson (2010) kan etnicitet beskrivas som processer som skapar en samhörighetskänsla mellan och inom olika grupper. Gemensamma normer och värderingar skapar dessa grupper, vilka innefattar nationalitet, språk, religion och hur man sedan förhåller sig till seder, bruk och människans egna upplevelser av identitet och grupptillhörighet. Anthias och Yuval-Davies (2002) menar att denna känsla av samhörighet skapas i anslutning till ekonomiska resurser, platser, gemensamt språk eller en gemensam kultur. Denna gemenskap grundar sig ofta i en kollektiv känsla av utanförskap och marginalisering i samhället. Etnicitet handlar inte endast om en identitet på individnivå utan relateras alltid till strukturella och sociala förhållanden (Mattsson 2010).

4.3 Utvecklingspsykologi

Ungdomspsykologi handlar om att försöka förstå och förklara utvecklingsmässiga förändringar och individuella skillnader utifrån psykologiska teorier. Olika teoretiker lägger

är de viktigaste processerna i individens utveckling. Det är olika förlopp som samverkar med och påverkar varandra. Det är något som de flesta människor går igenom och kan se olika ut för olika individer (Evenshaug & Hallen 2001).

4.3.1 Sexuell utveckling

Den sexuella utvecklingen under ungdomstiden innefattar en process som består av biologisk, kognitiv och emotionell mognad. Denna utvecklingsprocess är specifik och normativ under ungdomsåren, vilket innebär att denna utveckling är något som sker för de flesta människor. Det är viktigt under ungdomstiden att ungdomen ska kunna acceptera sin kropp som sexuellt aktiv och reproduktiv och integrera det i sin kroppsidentitet (Magnusson 2009).

Ungdomstiden kan ofta vara en orolig tid för ungdomar då de ska hantera många nya känslor som inte kan integreras i tidigare kognitiva scheman. Man behöver då skapa nya sexuella scheman för att kunna utveckla sin sexuella identitet. Termen kognitiva scheman kommer från Piagets (1969) kognitiva teori och innebär att individen skapar scheman för att snabbt kunna ta in information och förstå omvärlden genom att kategorisera och organisera informationen (Evenshaug & Hallen 2001). Den sexuella lusten och längtan till kärlek och närhet blir allt viktigare för många ungdomar under den här perioden, och behovet och förmågan att kunna skapa och upprätthålla intima relationer till andra utvecklas. Behovet i början av ungdomstiden tillfredsställs för många ungdomar av att ha nära relationer till vänner av samma kön, medan senare i ungdomstiden kan det ersättas av parrelationer (Frisén 2006).

Det anses att det främjar mognaden att experimentera och testa olika roller för att hitta sitt sexuella jag då det är behov som delvis hänger samman med biologiska kroppsförändringar som sker. Erfarenheter blir för många ungdomar något positivt för identitetsutvecklingen och självbilden då det även är ett sätt göra sig självständig från föräldrarna och gå mot vuxenlivet. För vissa ungdomar kan experimenterandet istället gå över till ett risktagande som ungdomen inte har mognaden att hantera. Exempel på risktagande är att ha oskyddad sex (Erling 2001). Det är mycket viktigt för unga i denna ålder att kunna ta ansvar för sin sexualitet genom att använda preventivmedel för att förhindra oönskad graviditet och sjukdomar, skriver Magnusson (2009). Omgivningen har stor inverkan på vad som är tillåtet för en ungdom att testa utifrån sin sexuella lust, fantasier och beteende. I alla samhällen finns det mer eller mindre uttalade moralsystem som bestämmer under vilka förhållanden och med vem man kan ha en sexuell relation med. Dessa moralsystem är påverkade av nuvarande samhällsströmningar, religiösa, moraliska och kulturella värderingar och traditioner som förändras över tid (Frisén 2006).

4.3.2 Identitetsskapande

Evenshaug & Hallen (2001) refererar till Eriksons (1968;1971) teori består av åtta olika utvecklingsfaser som människan går igenom från födelsen fram till ålderdomen med psykosociala huvuduppgifter att klara av i varje fas, som i sin tur sätter grunden för kommande fas. Teorin innehåller både psykoanalys och socialpsykologi om hur en jag-identitet utvecklas. Vi ska här fokusera på tonårstiden där fasen är *identitet kontra splittring* där ungdomen antingen lyckas med att skapa ett inre sammanhang och kontinuitet eller identitetskriser och rollsplittring. Med identitet menar Erikson att man känner psykologisk samhörighet och kontinuitet med hur individen var som barn, hur denne vill vara i framtiden och hur man platsar in i samhället. Man ska kunna integrera detta och även hitta sig själv



PDF Complete
Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

... och livsåskådning. Samtidigt ska ungdomen kunna ha en någorlunda bra kroppsuppfattning. Har man integrerat allt detta och gått igenom den här fasen på ett önskvärt sätt, har man lyckats få en stabil självbild och en tydlig identitet.

Erikson (1968;1971) fortsätter och menar att ifall ungdomen har svårt med sitt identitetsskapande finns en risk att identitetsförvirring och rollsplittring skapas, vilket i sin tur kan leda till en känsla av förvirring och ångest. En bidragande faktor till att ungdomen inte hittar fram till en stabil identitet kan handla om att i dagens samhälle är sociala miljön för tonåringar mer heterogen, vilket kan utgöra svårigheter för ungdomars socialisering. Många och olika värderingar och krav som strider mot varandra gör att ungdomar tvingas att välja ut övissa delar för att integrera i sin identitet. Vissa ungdomar klarar inte av att endast välja ut vissa delar när de testar olika roller och identiteter, vilket utgör svårigheter i ungdomens kamp mot att skapa ett inre sammanhang och kontinuitet i sin identitet. Ett sätt för en ungdom att försvara sig mot identitetsförvirring är att få stöd av kamratgruppen i sin kamp mot att bryta upp mot föräldrar och bli självständig. Att bli beroende av kamratgruppen är något karaktäristiskt för ungdomstiden. Att skapa sin jag-identitet i denna fas kan se olika ut i olika kulturer då identitet skapas i samspel med omgivningen (Evenshaug & Hallen 2001).

Vårt resultat och analys är kategoriserat i underrubriker. I direkt anslutning till varje underrubrik kommer analys av resultatet. Vi kommer både att referera till våra valda teoretiska perspektiv och tidigare forskning i analysen. I citaten och beskrivning av resultat kommer vi att benämna våra informanter som peerpojke/peerflicka, skolpojke/skolflicka, kvinnlig lärare/manlig lärare och MAMTA. När vi talar om både lärare och MAMTA benämner vi dem som de professionella. Vi har valt att skriva ut citaten på engelska för att stärka autenticiteten i deras uttalanden.

5.1 Vikten av sexualundervisning

Vi bad skolungdomarna diskutera ifall sexualundervisning är viktig för dem och i så fall varför. Flickorna tycker det är viktigt för att de inte visste något om ämnet förrän de började delta i undervisningen. Även några av pojkarna säger att de inte lär sig om ämnet någon annanstans än i skolan, medan andra pojkar berättar att de får reda på sådant genom vänskapskretsen. Både pojkar och flickor tycker att det är lika viktigt för båda könen att få sexualundervisning. En pojke säger att om det är viktigt för honom så är det också viktigt för flickor att få information. Det är viktigt för framtiden menar en pojke och får medhåll av de andra:

Regarding the masturbation and if we are practising it may effect our health and it is not right age. To have sex is not right age for us now. (Skolpojke)

Peerungdomarna berättar att deras vänner i det område där de bor får tillgång till kunskapen via dem och en ungdomsmottagning som finns i området. Det gäller både flickor och pojkar. Den kunskap ungdomarna har nu har de fått av MAMTA och alla tycker den är värdefull. En pojke berättar att hans lärare endast har pratat ytligt om HIV/AIDS. En flicka säger att man borde ha sexualundervisning i skolan från fjorton års ålder, varpå en annan flicka tycker undervisningen ska börja redan vid tio års ålder för att pojkar och flickor mognar tidigare idag. Några pojkar berättar varför kunskapen de fått från MAMTA är viktig för dem:

We have come to know about so many issues and concerns. So definitely the information is very informative after have joining MAMTA. We have come to know more about STI:s, HIV/AIDS, about anatomy, physical changes, all of these things we have come to know only by joining MAMTA. We feel more enlightened now. (Peerpojkar)

Även lärarna svarar på denna fråga. Den manliga läraren svarar att det är viktigt med sexualundervisning då det i vanliga fall inte ingår i undervisningen. Om de inte får denna kunskap förblir de omedvetna om ämnet. Den kvinnliga läraren menar att det är viktigt med kunskap om detta ämne för att ungdomar ska kunna hantera sig själva. Hon berättar att staten inte vill införa sexualundervisning i skolorna. Och att föräldrar inte vill ge barnen kunskap om detta ämne:

Most parents don't think that they should give knowledge to their children. Because they think if they got that knowledge about sexuality they will spoil their future or they will not take interest in their studies. (Kvinnlig lärare)

sexualundervisning på grund av att de unga har ett behov av att lära sig om sexualitet om man inte gör det. De menar att sexualitet är ett globalt behov och är en integrerad del av ungdomstiden. Överallt på jorden finns det bevis för att alla unga behöver lära sig om sexuell och reproduktiv hälsa och kunna ge uttryck för sin egen sexualitet. MAMTA berättade vidare att sexualitet är ett tabubelagt ämne i Indien och är något som kräver en lång process att ändra på. Det är viktigt att lärarna på skolan pratar med föräldrarna och informerar om vad sexualundervisning är och att detta ska erbjudas deras barn. Det är viktigt att arbeta på flera nivåer och med lärarna och andra professionella för att alla ska vara med på innehållet och utförandet av sexualundervisning, förklarade de.

Everyone must be onboard. (MAMTA)

Vi talar med MAMTA om vilken tillgång unga har till undervisning och specifikt sexualundervisning. De berättar att många flickor hoppar av skolan pga. press från familjen att hon ska giftas bort. Dessutom vill många föräldrar inte släppa iväg sina döttrar till skolan då det ofta är lång resväg och att de då är rädda att de ska hända dem något. MAMTA har försökt förebygga detta genom att ge cyklar till flickor så att de lättare kan ta sig till skolan. De åker även ibland hem till familjer vars dotter hoppat av skolan för att prata med föräldrarna för att övertala dem att låta deras dotter slutföra sin skolgång. Indiska ungdomar får oftare tillgång till information om sexuell och reproduktiv hälsa när de väl är gifta. Det är gifta par som anses vara sexuellt aktiva. Den informationen de får utgår framförallt från den reproduktiva hälsan och erbjuds främst kvinnan:

Young people who are married, it's still easy to talk to them, but not to the male, I mean even because there is no separate program on information education or counselling the program that we have, only one program with is under reproductive health so even young girls they can have access to this information only when they are pregnant or they go to their first check up. (MAMTA)

Vi frågar ungdomarna i skolan om de kan prata med sina familjer om vad de lär sig under sexualundervisningen varpå de alla svarar att de inte kan det. En flicka säger att hon kan tala med sin mamma. En annan flicka säger att hon kan tala med sin syster. En pojke säger att han skulle skämmas inför att prata om det hemma och en annan pojke menar att de är rädda att berätta för deras familjer vad de lärt sig. En peerflicka säger att hennes mamma talat med henne om menstruation och vad hon ska göra om hon får det. Alla ungdomarna är överens om att de kan prata med varandra inom kompisgruppen. En skolpojke berättar att de inte kan tala med flickorna om vad de lär sig därför att:

If we'd share they will beat us! (Skolpojke)

Den kvinnliga läraren menar att flickor inte vågar fråga vissa frågor för att de inte vill att deras lärare och föräldrar ska få fel uppfattning om dem. Pojkar tänker likadant menar hon. Vissa vill fråga men tänker på vad de andra pojkarna skulle säga. Manliga läraren säger att eleverna känner sig blyga att fråga vissa saker, de har frågor men vågar inte ställa dem.

Det verkar finnas dålig tillgång till sexualundervisning i största allmänhet och innan äktenskap riskerar flickor att missa viktiga delar av både sexualundervisning och utbildning överhuvudtaget då många flickor tvingas avbryta sina studier tidigt. MAMTA talar om hur

ldning och att de arbetar med att förebygga detta. Bedi em i Indien. Många familjer i fattiga områden har inte råd att låta sina barn gå i skolan och då döttrar ändå förväntas gifta sig vid relativt ung ålder blir inte utbildning nödvändig. En annan faktor som leder till att många unga flickor avbryter sin skolgång är något som både MAMTA och även Bedi (2010) talar om, är avståndet till skolan och vilka transportmedel som finns att tillgå. Flickor tillåts ofta inte att vara ute själva, varför föräldrar inte släpper iväg sina döttrar till skolan heller. Inom äktenskapet är det å andra sidan främst flickor som får tillgång till information kring sexuell och reproduktiv hälsa menar MAMTA. Däremot med betoning på reproduktiv hälsa då informationen ges till hustrun först då hon är gravid och med utgångspunkt i faktorer gällande graviditet. Därför inkluderas inte mannen på något naturligt sätt i att få information från de instanser som finns i samhället. Även Shulman (2008) tar upp detta fenomen och beskriver att traditionella normer är avgörande för att pressa döttrarna att avbryta sin skolgång för att gifta sig för tidigt. Detta bidrar till att unga flickor går miste om rätten till hälsovård, hälsoinformation och utbildning. Pojkar får alltså större möjligheter till utbildning inom skolan som ung. Däremot får flickor tillgång till kunskap kring sexuell och reproduktiv hälsa inom äktenskapet som pojkar inte på samma sätt får. Mannen antas inte delta i föräldraskapet på samma sätt som kvinnan då det är hon som bär på barnet och därför får informationen. Modern blir omsorgstagaren medan fadern blir försörjaren och den som bestämmer i familjen.

Utifrån intersektionalitetsperspektivet är en av de viktigaste aspekterna maktstrukturer i samhället. Dessa maktstrukturer hjälper till att reproducera och upprätthålla kategorier och grupper som inordnas efter hierarkiska mönster. Detta bidrar i sig till att vissa grupper kommer att värderas högre än andra (Mattsson 2010). I detta fall är det tydligt hur man i Indien prioriterar att utbilda unga pojkar då de förväntas vara de som i framtiden ska förvärvsarbeta medan flickor är ämnade att ta hand om sin make och makens familj. Detta skapar en struktur där man värderar flickor och pojkar på olika sätt.

Det framkommer i fokusgrupperna att det är viktigt med sexualundervisning och att kunskapen är mycket värdefull för dem både nu och inför framtiden då de inte får tillgång till denna kunskap från någon annanstans än sexualundervisningen. Ungdomarna själva säger att det är svårt att prata med sina familjemedlemmar om vad de lär sig, vissa är rent av rädda för det. Det är däremot lättare att tala om det mer konkreta som t ex kroppsliga förändringar. Abraham (2004) bekräftar detta med att många föräldrar förmedlar en mycket negativ bild av vad sexualitet innebär. Då de vuxna enbart bemöter sina barn med att tala om de rent kroppsliga förändringar tror vi det finns risk för att man signalerar att det endast är detta som finns att tala om gällande sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa, vilket i sin tur skulle kunna leda till att många frågor förblir obesvarade. Detta visar på hur vikten av att även föräldrarna får tillgång till den kunskap som ungdomarna får i och med sexualundervisningen.

Alla ungdomarna tycker att det är lättare att tala om frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa med sina vänner. Dock betonar pojkarna i skolan att de inte vågar prata med flickor utan bara med vänner av samma kön. Evenshaug och Hallen (2001) menar att man som ungdom ofta utvecklar ett beroende av kamratgruppen som ett sätt att frigöra sig från sina föräldrar. Att några av ungdomarna blivit utbildade till peer educators tror vi är en effektiv strategi för att kunna förmedla kunskap vidare till varandra, då de befinner sig i samma fas i livet. Vi ser att ungdomarna på detta sätt kan ge en mer nyanserad bild av sexuell och reproduktiv hälsa till varandra än vad deras föräldrar eller andra vuxna kan göra.

aterade till sexualitet i det indiska samhället. Det finns en föreställning att kunskap om detta ämne kommer att göra barnen mindre intresserade och engagerade i sin skolgång. Vi tror att detta är starkt förknippat med hur samhället ser på ämnen kring sexualitet och sexuell hälsa. Det verkar som man alltså har en föreställning om att sexualiteten är en okontrollerbar drift som verkar hämmande för unga. Det blir svårt för lärare att förmedla kunskap om ämnet om de själva inte är bekväma att samtala om det. Joshi (2004) menar att lärarna har ett stort ansvar att förmedla kunskap och värderingar som ligger i tiden, då det är utbildningsväsendets ansvar att anpassa innehåll och stadgar efter den utveckling som sker i samhället. Det är naturligt för lärare att ta in sina egna värderingar och normer i undervisningen vilket påverkar ungdomars egna värderingar kring sexuell hälsa och sexualitet. I Indien är sexualitet förknippat med många tabun och restriktioner. Det är ett ämne som är både känsligt och provocerande och anses vara en högst privat angelägenhet. Det får stora konsekvenser för människor då de inte får kunskapen de behöver (Joshi 2004). Vi kan utläsa att staten inte vill implementera sexualundervisning på grund av traditioner och synen på ungdomars sexualitet. MAMTA menar att sexualitet är ett globalt mänskligt behov och är väsentlig del av ungdomstiden. Utifrån ett utvecklingspsykologiskt perspektiv talar Magnusson (2009) om hur den sexuella utvecklingen är specifik just under ungdomsåren. Det blir viktigt för ungdomar att acceptera sin kropp som både sexuellt aktiva och kunna integrera detta i sin kroppsidentitet. Detta visar att ungdomar har behov utifrån sin utveckling och att det är viktigt för dem att kunna acceptera sina behov och lära känna sig själva under sin ungdomstid. Detta är något som MAMTA vill uppnå med sexualundervisning men är bundna av restriktioner från staten och av föräldrar. De poängterar att detta är en lång process och påvisar att det är komplext att förändra traditioner, normer och värderingar i det indiska samhället.

Vi ser att det finns motsägelser i vad ungdomar behöver och bör lära sig och vad de faktiskt får lära sig i undervisningen. En av skolpojken säger att det är viktigt med sexualundervisning för där har han fått lära sig att onani inte är bra för hälsan. Utifrån Gagnon och Simons (1973) teori om sexuella script verkar det som att denna pojke på ett pliktstroget sätt följer det övergripande sociala scriptet i samhället. Det sociala scriptet utgår ifrån de normer och värderingar som finns i ett samhälle och formar individens sexuella praktik (Berg 2009). Detta visar på hur påverkad pojken är av det som auktoriteter och samhället förmedlar till honom.

5.2 Sexualundervisningens innehåll

Då vi frågar ungdomarna i skolan vad de fått lära sig under sexualundervisningen svarade samtliga att de får lära sig om HIV/AIDS, kroppsliga förändringar under puberteten, hygien, menstruationscykeln, reproduktion och om kroppens anatomi. En flicka berättar att de får de lära sig att säga nej till t.ex. om någon vill göra något dumt mot dem. En annan flicka säger att hon kunde säga ifrån till sina föräldrar då de ville gifta bort henne. Ytterligare en flicka berättar att hon kan säga nej till sin bror:

One day my brother was saying I will not go to school [...] then I said no I should go to school, I will not be here at home. (Skolflicka)

Peerungdomarna får förutom att lära sig samma ämnen som skolungdomarna, även kunskap om kondomanvändande och vilka könssjukdomar som finns. En pojke berättar:

*...now how HIV being spread, how to have
protected sex. These things have we come to know from here only. (Peerpojke)*

Den kvinnliga läraren säger att en flicka kan använda sig av att säga nej när en pojke retas eller till exempel ber henne gå hem med honom. Pojkarna får lära sig att säga nej till alkohol och droger. Hon talar vidare om att ungdomarna får lära sig om beteendeförändringar som sker under ungdomstiden, om HIV/AIDS och hur man ska vårda sitt utseende, både för pojkar och för flickor.

The person should be consulted for getting AIDS testing done at the centers [...] and he or she should get the consult at physician for that. (Peerpojke)

Detta svarade en pojke när vi frågade peerungdomarna hur de skulle bemöta en vän som berättar att han eller hon är HIV-positiv. En pojke berättar att det smittar via oskyddat sex, genom infekterade sår, smutsiga rakblad och genom graviditet. Några andra pojkar berättar vidare att de känner till symptomen på könssjukdomar men att de inte kan de tekniska namnen. De tror att de flesta känner till symptomen för HIV/AIDS.

Since most people think that HIV is closely associated with unprotected sex with multiplies partners, so if somebody from the family comes to know about this they will say that he or she have sex with multiplies partners. A doubt will be created on the integrity and the character on that person. (Peerpojke)

Både skolflickor och peerflickorna berättar för oss att om man har HIV kan man få AIDS. De vet att sjukdomen inte sprids via beröring utan genom oskyddat sex. Pojkarna i skolan säger att de skulle råda vännen att gå och testa sig. De berättar att det inte finns botemedel utan man kan endast förhindra att bli smittad genom information. De vet att man inte kan bli smittad enbart av beröring. En pojke i skolan berättar att om man blir smittad kan man inte prata med detta inom familjen.

Vi resonerar vidare kring innehållet i sexualundervisningen med MAMTA. De är medvetna om att det är mycket man utelämnar i undervisningen. De menar att man hellre talar om reproduktiv hälsa snarare än sexuell hälsa, och det är just detta de vill förändra med hjälp av deras arbete. MAMTA berättar om när HIV började uppmärksammas allt mer i Indien så öppnade detta upp för att man överhuvudtaget skulle kunna tala om sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa i sexualundervisningen.

Eleverna får sexualundervisning i separata grupper, flickor och pojkar var för sig. Flickgruppen har en kvinnlig lärare och pojkgruppen en manlig lärare. Vi frågar vad de tycker om detta. Många av skolungdomarna tycker att det är bra och några flickor säger att de har andra frågor än pojkarna. De menar att de vågar fråga mer då pojkarna inte är med. Peerungdomarna tycker att man ska ha sexualundervisning tillsammans därför att det blir bättre om båda könen lär sig om varandras anatomi och få lära sig om frågor som rör det andra könet som t ex menstruation som man främst talar om med flickorna. En peerflicka säger att både flickor och pojkar borde lära sig:

...the misconceptions related to adolescence when we
r, and our private organs. So the girls and the boys
should be told about these things also. (Peerflicka)

Ungdomarna får lära sig mycket om HIV/AIDS och annat som tillhör den rent biologiska utvecklingen. HIV/AIDS har varit en ingång för att ens kunna tala om ämnen kring sexuell och reproduktiv hälsa. Rapporter från staten och icke-statliga organisationer i Indien visar på hur viktig denna kunskap är för unga indier då HIV är ett växande problem i Indien idag och framförallt på landsbygden (Shulman 2008). Detta kan förklara varför HIV/AIDS är en så pass stor del av sexualundervisningen och hur viktigt det är att ungdomar är välinformerade om riskerna samt hur man kan skydda sig från det. Vi får veta att vissa föräldrar tror att anledningen till att man blir smittad av HIV är att man haft sex med flera partners och att beteendet är kopplat till personens karaktär. Abraham (2004) menar att föräldrar i många fall kan ge vag eller rentav felaktig information till sina barn. Då de ställer frågor till vuxna får många ungdomar veta att detta är något man inte bör tala om och att det är något fult och skamligt eftersom det är förknippat med sexualitet (Abraham 2004). Det finns en risk att det bildas en ond cirkel där fördomsfulla föreställningar förs vidare från generation till generation och skapar felaktig information. Den onda cirkeln behöver brytas med rätt kunskap om ämnet som kan ges genom sexualundervisning och där istället ungdomarna kan föra vidare rätt information till sin kommande generation och kanske även till sina föräldrar. Genom att tala om ämnet på ett nytt sätt kan människors föreställningar och agerande förändras.

Det framgår att både flickor och pojkar får lära sig att säga nej på olika sätt. Abraham (2004) visar i sin studie att flickor och pojkar får tillgång till olika information då man anser att de behöver olika kunskap, hon menar att forandet av genus sker framförallt under de tidiga ungdomsåren. Hur ungdomarna talar om nejsägande tyder på att man i utformandet av sexualundervisningen är medveten om flickors utsatta position i det indiska samhället, och därför lägger tyngd på flickans rätt att sätta gränser och säga nej. Däremot bidrar man till att fortsätta forma genus utifrån dikotomisering, då man utgår ifrån att det ska räcka att enbart lära flickor att säga nej utan att parallellt tala med pojkar om att respektera andras gränser eller för den delen också lära sig att säga nej på samma vis som flickor. Detta går även igen i hur peerungdomarna uttrycker en önskan om en könsintegrerad sexualundervisning. Det är viktigt att man lär sig om varandra, men samtidigt säger de att innehållet borde vara i stort sätt detsamma för pojkar och flickor. Ungdomarna säger att de mognar tidigare idag och att sexualundervisningen borde anpassas efter detta och som vi tolkar det istället för att utgå ifrån kön. Vi ser det som att de har ett behov av att lära sig *av* varandra och *om* varandra. Kvinnor bör inte ses som motsatsen till män menar Mattsson (2010) utan bör betraktas ur ett bredare perspektiv. Kvinnor och män kan känna samhörighet med varandra utifrån andra aspekter än enbart kön, exempelvis genom ålder och etnicitet. Ungdomarna uttrycker en önskan om att få undervisning tillsammans kring samma ämnen och verkar alltså vilja få en större förståelse för det andra könet samtidigt som de inte verkar kunna motivera den uppdelning mellan könen som vuxna ofta vill göra.

5.3 Sex innan äktenskap

Vi frågar ungdomarna hur de ser på sex innan äktenskap. En peerflicka säger att andra människor då inte skulle respektera en. En annan peerflicka menar att i vissa områden dödar de en om man har det, t.ex. föräldrar eller andra i släkten, de bringar skam över familjen. Det händer även i kärleksförhållanden om föräldrarna inte vill att paret ska gifta sig.

dia, but it happens. If someone catch you then you're

Flickorna i skolan säger att det är fel med sex innan man gifter sig. När vi frågar varför svarar de att samhället inte tillåter det och att föräldrarna inte gillar det. Pojkarna i skolan säger att det inte är okej att ha sex innan äktenskap men säger samtidigt att de vill lära sig mer om kondomer. Flera av skolungdomarna diskuterar kring riskerna med sex före äktenskap, i diskussioner kommer både HIV/AIDS och oönskade graviditeter upp som risker.

Our society don't allow it, and our relatives, our parents don't like these type of things [...] People don't respect anybody if they have sex. (Skolflicka)

Vi frågar den kvinnliga läraren samma sak varpå hon menar att man inte bör ha sex enbart för nöjes skull.

If there future is good, but only for enjoyment it's not good. Because in such a way we are playing anyone's feelings, if any boy wants a girl so much but a girl doesn't want him. (Kvinnliga läraren)

Vi ber peerungdomarna diskutera kring vilka konsekvenser det skulle leda till om en ung flicka skulle bli gravid. En flicka pratar om att hon skulle bli slagen av sina föräldrar och några andra berättar att det även förekommer hedersmord. Flickorna säger att de skulle besöka gynekolog men även att de skulle ha svårt att göra abort på grund av den låga åldern. De säger även att killarna inte skulle ta sitt ansvar och förneka faderskapet. Pojkarna tycker att hon ska berätta för föräldrar då hon behöver deras samtycke för att göra abort. De säger även att om de själva hade gjort flickan gravid skulle de ta sitt ansvar och ta hand om hennes välbefinnande.

Peerflicka: *Because of her age factor, she might not be able to abstain the pressure of the abortion to her body.*

Vi: *And how would the family react?*

Peerflicka: *Family will oppose her a lot, and they will give her beatings also. If the girl will go and tell the boy that I have got pregnant with you, then the boy will definitely say that this is not my child, you do whatever you want to do.*

Skoltjejerna säger att hon ska prata med sina föräldrar och sedan gå till läkaren och göra abort. Några pojkar i skolan tycker att det skulle vara okej om hon gifter sig med pojken som gjort henne gravid. Om hon inte gör det så borde hon göra abort menar de.

It's a big issue in the society for a family if the girl is pregnant and she's not married. It's I mean not only the girl that gets stigmatised, and at times it's even the girls doesn't have any support even from her parents and it becomes an issue of family honour and also she might even be killed and or she even by fear of [...] she can run away from house or whatever. It's more likely that some unsafe methods are used to abort or she's killed or commit suicide or she's will be sent far away distant place where nobody knows her and she deliver and the child will be just put in some orphanage [...] that kind it will be kept a secret. (MAMTA)

s vad som kan hända en flicka som blir gravid utan att
ta finns det ett stort behov av att arbeta med unga

I fokusgrupperna framkommer det med tydlighet vad som inte är accepterat gällande sexualitet innan äktenskap. Vissa av ungdomarna använder till och med ord som olagligt då de talar om detta. Andra ungdomar och MAMTA lägger en ytterligare tyngd i det då de berättar att i vissa delar av Indien förekommer hedersmord. Giddens (2001) menar att genom institutionell reflexivitet formar individens sitt handlingsutrymme utifrån hur man genom språket sätter ord och ger mening till olika företeelser. Vi kan återfinna ett mönster i hur ungdomarna talar om frågor som rör sexuell praktik vilket verkar grunda sig på vilka erfarenheter och kunskap de har kring detta. De skapar en gemensam mening kring vad som är tillåtet och utgår ifrån detta i hur de talar kring vilka möjligheter de har när det kommer till ren handling. Med hjälp av tillskansandet av ny kunskap kan förhoppningsvis ungdomarna allt mer vidga sitt handlingsutrymme.

Enligt Frisé (2006) är en viktig faktor under ungdomen just den sexuella lusten och längtan efter kärlek och närhet. Ungdomar har, liksom alla människor, behov av att skapa och upprätthålla intima relationer till andra individer. I ljuset av detta perspektiv kan man tolka ungdomarnas uttalanden som något som går emot den utveckling de, och ungdomar över hela världen, går igenom i och med den sexuella utvecklingen. Abraham (2004) menar att sexualitet är starkt beroende av den kulturella och socio-historiska kontext man lever inom. Innebörden av företeelsen sexualitet skiljer sig mellan olika grupper. Det finns framförallt tydliga skillnader mellan flickor och pojkar i hur de socialiseras till sexuella varelser. Vi tolkar utifrån hur pojkarna respektive flickorna talar om den sexuella praktiken, att det ställs hårdare krav på att flickan ska bevara sin oskuld till äktenskapet. Samtidigt har man ett större överseende om pojken skulle önska ha sex. Abraham (2004) menar att det är viktigt att både flickor och pojkar bevarar sin oskuld men att det trots detta inte ställs lika höga krav på pojkarna. Ungdomarna och MAMTA talar om att det är flickan som skulle bli slagen om hon blev gravid medan man utelämnar vad konsekvenserna skulle bli för pojken som gjort henne gravid. Det fanns dessutom en större öppenhet i hur pojkarna talade om sexuell praktik i förhållande till flickorna. Det förefaller finnas en önskan och nyfikenhet kring en sexuell praktik hos pojkarna. I Bäckmans (2006) studie framkom de flickor hon intervjuade vara väl medvetna om den risk de utsatte sig för om de skulle vara öppna med sin sexuella praktik. De ansåg att det var fel att de skulle behöva ta hänsyn till denna norm men samtidigt som de ändå hade svårt att leva upp till att vara öppna med sina sexuella erfarenheter. Man kan se en likhet i hur ungdomarna i Indien talar kring hur flickan skulle stå ensam med skammen om hon som 14-åring blev gravid utanför äktenskap medan pojken skulle förneka sitt ansvar. Det finns alltså många likheter mellan olika kulturer kring hur man skambelägger flickor utifrån hur deras sexuella praktik ser ut och hur öppet hon talar om det.

Frisé (2006) resonerar kring omgivningens inverkan på vad som är tillåtet för ungdomar utifrån sexuell lust, fantasier och beteende. Det finns i alla samhällen uttalade eller outtalade moralsystem som avgör under vilka förhållanden och med vem man kan utöva sin sexuella praktik. Enligt MAMTA är det inte bara flickan själv som blir stigmatiserad om det framkommer att hon är gravid och ogift. Även flickans familj utsätts för stigmatisering i samhället då deras heder hotas. Den närmaste familjen verkar alltså som starka och regelstyrda representanter av samhällets normer och regler kring sexuell praktik för unga

r om att föräldrarna i vissa fall själva utövar straff och

5.4 Preventivmedel - för vem?

Vi: *Why do you want to learn more about condoms?*

Pojke: *In case I need to use, if I wanted to have sex before marriage then I know that [...]*

Vi: *Can you use condoms after marriage?*

Pojke: *No! After marriage if I use condom then how can, will we get a child?*

Vi frågar ungdomarna vad de känner till om preventivmedel och vilka restriktioner det finns gällande detta. Pojkarna i skolan säger att de kan prata om dessa frågor under sexualundervisningen. En pojke säger även att de vill lära sig mer om kondomanvändning ifall de skulle ha sex innan äktenskap. På frågan om man kan använda preventivmedel efter man gifter sig svarar killarna att man efter giftermål ska skaffa barn. Tjejerna i skolan svarar att de får lära sig om preventivmedel, det finns piller man kan ta, men detta gäller endast efter äktenskapet.

Vi: *So what would happen if a girl would like...(bring a condom)?*

Peerflicka: *Hahaha! they would feel like, oh she would dominate me or something like that, like I am a man you know, how can you give me condom!*

När vi talade med ungdomarna om hur de ser på restriktioner gällande preventivmedel och vad som är okej för pojkar respektive flickor handlar deras svar framförallt om vad som finns men med betoningen på att man inte använder detta då sex inte accepteras innan äktenskap. En peerflicka säger att det inte skulle vara acceptabelt att ha med sig en kondom och några andra i gruppen säger att det är killarna som måste ha kondomer. Några peerflickor säger att folk känner sig blyga att prata om kondomer, att ha dem eller köpa dem. Några peerflickor berättar hur deras vän, som är gift med en man, har genomfört 5-6 aborter under deras äktenskap. Deras vän har redan barn med sin man och vill inte ha fler men maken vägrar använda kondom och hon kan inte tala med sin make om att hon gjort aborter.

Some people might get angry, and some people must be happy, because they know the girl is caring condom so they can have sex. (Peerflicka)

MAMTA förklarar att även om man talar med unga flickor om kondomanvändande ligger makten över användandet hos pojkar och män. Talar man inte med pojkarna kommer de inte att förstå syftet eller hur det praktiska användandet fungerar.

The girl doesn't have access to condoms, she doesn't have money to buy condoms and even if she gets all those things she can't influence her husband to use condom, because there are so many others social rules and norms prescribed for girls, they just can't talk about all this issues about sexuality or safe sex. (MAMTA)

Mattsson (2010) förklarar hur människor under livets gång formar sin identitet utifrån de normer som är rådande i samhället. Dessa normer synliggör eller osynliggör de beteenden som är önskvärda beroende om man är flicka/kvinna eller pojke/man. Mattsson fortsätter att beskriva hur kön konstrueras till stor del i förhållande till sexualitet, könsmaktsystemet och

osexualiteten. Vad vi uppfattar som ett icke önskvärt i på något vis visar att hon vill eller ska vara sexuellt aktiv. De flickor vi talar med låter oss förstå att det inte är accepterat för en flicka att ha med sig en kondom. MAMTA berättar dessutom för oss att flickor överhuvudtaget inte har någon makt över användande av kondom, eller något annat preventivmedel för den delen. Hon har inte heller makten att påverka hennes man att de båda ska använda preventivmedel, vilket en flicka bekräftar. Hennes vän har blivit tvingad till flera aborter i smyg för att hon inte kan tala med maken om detta. Däremot kan pojkarna tala om preventivmedel trots att även de berättar att det inte är accepterat att ha sex före äktenskap vill de ändå lära sig om kondomer. Pojkarna betonar samtidigt att det inte finns någon mening med att använda kondomer inom äktenskapet för då kan de inte skaffa barn. De verkar alltså starkt influerade, likt det Mattsson (2010) beskriver, av den reproduktiva heterosexualiteten. Deras uppgift som make och man är att reproducera sig. Vi kan återfinna detta mönster i Abrahams (2004) studie där hon kommer fram till att främst pojkar gynnas av den sexualliberalism man talat om i Mumbai de senaste åren. Hon menar dock att flickor varken blir skyddade eller går emot frigörelse med anledning av den sexuella liberalismen. Flickorna vi träffar och hör talas om av våra informanter verkar inte inneha en rättighet att skydda sig från osäkert sex eller oönskade graviditeter.

Enligt Burr (2000) är en av de fyra premisser som utgör socialkonstruktivismen, att man har en kritisk inställning till den kunskap man ofta tar för given och att man inte heller reflekterar över detta (Johansson 2003). Vi märker en tydlig skillnad i hur flickorna respektive pojkarna kan tala kring frågor rörande preventivmedel men båda har ett begränsat kritiskt förhållningssätt. Vi öppnar upp för diskussion kring vad det finns för preventivmedel i alla fokusgrupper men det är endast pojkarna som tar initiativ till att utveckla sina tankar kring kondomanvändande. Denna observation och de uttalanden som flickorna och pojkarna gör, låter oss förstå att det är mer tillåtet för pojkarna att både tala om och vara initiativtagare eller vägrare till preventivmedel. Foucault (2002) beskriver hur sexualitet som begrepp under slutet av 1800-talet framförallt användes för att förklara den tidens kvinnosjukdomar. Sjukdomarna troddes bero på den kvinnliga sexualiteten och man menade att kvinnor drabbade av detta var onaturliga och man var tvungna att tygla dem (Giddens 2001). Rester av denna syn tycker vi oss se i hur man ser på den indiska kvinnans sexualitet idag då det t ex framkommer att kvinnan ses som dominant om hon har med sig kondom. Rubin (1993) utformade modellen *The sex hierarchy* under 70-talet vilken syftar till att synliggöra vad som definieras som önormalö sexualitet . Rubin menar att definitionen av den önormalaö sexualiteten bidrar till att kontrollera, reglera och skapa även det avvikande (Mattsson 2010). Vi tycker oss se likheter i hur Foucault talar om den ösjukaö kvinnliga sexualiteten och hur den lagt grund för Rubins tes om hur sexualitet konstituerar vad som anses vara avvikande. Utifrån våra informanters svar verkar det finnas en hel del öavvikandeö beteende när det kommer till sexualitet. Inte minst gäller detta kvinnan då hennes makt över sin egen sexualitet verkar mycket begränsad och främst är förknippad med reproduktion.

5.5 Äktenskap

Vi: Do you want to get married?

Peerflickor: Of course! Are you married?

Vi: No

Peerflickor: Lucky people!

g och de allra flesta svarar ja. En av skolflickorna vill e skulle vilja det skulle föräldrarna tvinga henne. Två av de andra peerflickorna säger att de tycker synd om sin tredje vän vars föräldrar vill att hon ska gifta sig snart. Hon skulle giftas bort för några år sedan men lyckades komma undan. Hon vill fortfarande vänta lite men litar på och är glad att hennes föräldrar ska välja hennes framtida make.

It is the parent's choices[...] if we fall in love with some girl we will tell our parents and if the parents give that consent to marry that particular, then only then we will marry, otherwise not. (Peerpojke)

Har man inte hittat någon att gifta sig med måste föräldrarna hitta någon åt en, berättar en peerpojke och får medhåll av de andra. Peerflickorna upplever att de har mindre frihet att välja än vad pojkar har medan pojkarna inte uttrycker något om att det skulle finnas skillnader. Kvinnliga läraren menar också att flickor har mindre frihet att få välja vem man får gifta sig med:

For a girl it is very difficult to tell her parents, and parents they don't agree in all cases with girls. Because whenever a girl is married she have to go to with her husband, but a boy have to stay with their parents, now the difference has come very less. In villages is a much difference but in cities and in metrocities there is no difference. (Kvinnliga läraren)

Samtliga ungdomar svarar att pojkar ska vara 21 år när de gifter sig och flickor 18 år för det är så lagen ser ut. De flesta flickorna tycker att det är orättvist med skillnader och tycker att både pojkar och flickor borde vara lika gamla vid giftermål. En av skolpojken svarar att det är så traditionen ser ut, pojkar ska vara äldre vid giftermål.

Vi frågar ungdomarna om det finns konsekvenser med att gifta sig vid ung ålder och både flickorna och pojkarna i skolan tycker att man inte ska gifta sig för tidigt. En flicka i skolan säger att flickor som gifter sig vid ung ålder inte kan ta det ansvar som medföljer ett äktenskap, som att ta hand om barn. Hon säger även att föda barn skulle påverka hennes fysiska hälsa och flickan skulle inte kunna gå i skolan regelbundet.

There are consequences, if they get married early before 18 years [...] she can get pregnant and it can effect her body, because she's not ready to take up one more life inside her, she should be that much strong for that, so that's a problem, maybe that time she doesn't know more about sex and all. Maybe she's not ready, and she has to do because her husband want her to, that's what I think. (Peerflicka)

Peerflickan som är citerad ovan tycker att båda partnern ska vara lika gamla, hon fortsätter att berätta för oss att vid väldigt ung ålder så måste man som flicka ta hand om hela familjen, men hon kanske inte är redo för det och egentligen borde hon leka och gå i skolan i den åldern. Kvinnan förväntas ofta ta hand om hemmet och laga mat.

När vi frågar peerungdomarna om de kan säga nej till att gifta sig nu säger pojkar att de kan säga nej till sina föräldrar, att det är viktigt att man koncentrerar sig på framtiden. Flickorna berättar att de skulle säga nej till sina föräldrar och försöka övertala dem till att inte gifta sig.

de skulle göra om en ung flicka i deras närhet är på

We will go as a group and motivate the girl to not to get married and consult her parents and if they do not listen to us and still the parent are forcing the girls to get married, we will take the help of the local leaders or the police law. (Peerflicka)

Kvinnliga läraren uttrycker liknande konsekvenserna av tidiga äktenskap som ungdomarna och menar att det finns flera konsekvenser, bland annat kan det leda till många fysiska problem för flickan så som dålig hälsa. För pojkarna säger hon att det handlar om att de inte är mogna innan 20 års ålder. MAMTA menar att det är lättare att prata med de unga gifta då de har större tillgång till information gällande sexuell och reproduktiv hälsa. De berättar också att svärmodern har en väldigt stor makt över flickan då hon måste bo hos mannens familj.

At a young age, or very early we should not marry our girls, she had to take many type of problem, she could not handle her physical condition, his health will not be good. She has to look after her husband. (Kvinnliga läraren)

Ungdomarna hänvisar till lagen när vi frågar när det vore en lämplig ålder att gifta sig. Detta är en del av ungdomarnas kunskapsförråd. Berger och Luckmann (1979) beskriver hur man i en grupp har tillgång till ett gemensamt kunskapsförråd som bygger på gemensam kunskap om vad som förväntas av dem. Ungdomarna känner till lagen väl och de vet att det är vad som förväntas av dem. Det finns alltså en kunskap om vilken situation de själva befinner sig i och vilka tillhörande gränser som omgärdar deras situation i form av när det är accepterat att ingå äktenskap, beroende på om du är flicka eller pojke. Flera flickor uttryckte en känsla av att det är orättvist att flickor ska vara yngre vid giftermål. Pojkarna reflekterade å andra sidan inte lika mycket över skillnaderna utan hänvisar till traditioner. Bedi (2010) menar att kvinnans position i det indiska samhället definieras till stor del utifrån äktenskap där kvinnans huvudansvar är att ta hand om hemmet och sin familj. Denna definition av kvinnas roll kan vi koppla till varför många flickor inte förväntas utbilda sig då de istället förväntas gifta sig vid så ung ålder som möjligt. Pojkar däremot ska vara äldre vid giftermål då de förväntas utbilda sig i större utsträckning än flickor. Pojkar ses som försörjare för sin familj och även sina föräldrar och ses som en livslång ekonomisk säkerhet och trygghet (Bedi 2010).

En flicka menar att det är självklart att hon ska gifta sig samtidigt uttrycker hon att vi ska vara lyckliga som inte är gifta. Detta tyder på att de ser giftermål som något självklart men kanske inte nödvändigtvis önskvärt. Barlebo Wenneberg (2009) beskriver hur man enligt socialkonstruktivismen kan se olika företeelser som socialt konstruerade inom den specifika kontext man lever inom. Dessa sociala konstruktioner menar Burr (2000), bygger ofta på att det saknas kritiska inställningar gentemot det man tar för givet som allmän kunskap (Johansson 2003). Vi menar att det blir tydligt i ungdomarnas resonemang kring giftermål att det är något som förväntas alla ska ingå i det indiska samhället. De ifrågasätter i mycket liten grad att man skulle kunna avstå från giftermål och därmed upprätthåller föreställningen om själva äktenskapet som företeelse. Flickan som tycker att vi ska vara lyckliga verkar acceptera hur deras liv förväntas levas och verkar avundas vår västerländska livsstil samtidigt som hon visar på en insikt om att detta inte kommer att kunna gälla dem som indier. Mattsson (2010) beskriver hur man skapar en känsla av samhörighet genom de processer som upprätthåller

ensamma normer och värderingar gällande t ex seder identitet och befäster kulturella värden i samhället. Vi anser att detta tar sig i uttryck i hur ungdomarna talar om äktenskap då de betonar att det är så traditionen ser ut i Indien och därmed är det så man förväntas leva både med hänsyn till samhället och till föräldrarna.

En peerflicka berättar för oss hur man även som ung gift flicka förväntas ta hand om hela hennes makes familj och att hon måste göra som hennes man säger. Abraham (2004) menar att flickans socialisation till stor del går ut på att hon ska formas både kroppsligt och psykologiskt inför sin kommande roll som maka. Att det finns en medvetenhet hos flickorna om vad det innebär att vara gift tyder på att de vet vad som kommer att förväntas av dem som framtida maka. Delvis verkar det som att de accepterar denna roll samtidigt kan vi se antydning till att de tycker att detta är orättvist. Schulman (2008) beskriver hur tidiga äktenskap har en mycket negativ inverkan på flickors självbestämmanderätt och hennes tillgång till ett fungerande socialt nätverk. Vi tolkar det som att den unga flickan får tillgång till ett nytt socialt nätverk i form av hennes makes familj, men istället för att hon framförallt ska få stöd av dem är det hon som förväntas stödja dem i deras hem.

Shulman (2008) talar om sambandet mellan barnäktenskap och HIV/AIDS och menar att det är ett starkt växande fenomen, framförallt på landsbygden. Hon menar att många unga inte känner till HIV/AIDS och därför är de omedvetna om smittorisken de utsätter sig för av sin egen make. De flesta av våra informanter tar upp hälsoriskerna med tidiga äktenskap men däremot är det ingen som nämner HIV/AIDS som en risk. Den kvinnliga läraren talar om att en flicka som gifter sig tidigt riskerar att utveckla dålig hälsa. Vad våra informanter talar om är snarare försämrade hälsa i samband med tidig graviditet vilket verkar vara det man främst förknippar med tidigt äktenskap. MAMTA talar om hur man oftare informerar gifta par om sexuell och reproduktiv hälsa men vi kan bara anta att detta inte gäller över hela Indien ännu. Shulman menar att man måste jobba framåt för att utveckla och nå fram med kunskap till unga gifta par på landsbygden.

Evenshaug och Hallen (2001) beskriver Eriksons olika utvecklingsfaser. Utifrån våra informanternas ålder befinner de sig troligtvis i fasen identitet kontra splittring. Erikson menar att man som ung måste söka utveckla en stabil identitet med hjälp av att känna kontinuitet mellan faktorerna, hur man var som barn, hur man vill vara i framtiden och hur man platsar in i det rådande samhället. Det verkar som att det finns en diskrepans mellan detta resonemang och hur de indiska ungdomarna diskuterar kring vilka förväntningar som ställs på dem. De känner väl till vilken plats de har och bör ta i samhället men uttrycker samtidigt ett motstånd mot detta. Att gifta sig tidigt innebär enligt våra informanter att man inte tillåts vara det barn man faktiskt är, som vill leka och gå i skolan. Istället måste man hoppa över en viktig del av utvecklingen och direkt ta ansvar för andra, likt en vuxen. Utifrån de ungas diskussioner kan vi uttyda att den utbildning de tagit del av inspirerat dem till att frånsäga sig denna ansvarsroll och hävda deras rätt att vara barn. Det verkar också finnas en solidaritet i att de uttrycker en vilja att ställa upp för varandra, då någon är på väg att bli bortgift, för att bryta detta traditionella mönster. Utifrån ett socialkonstruktivistiskt synsätt är ingenting förutbestämt utan vilka handlingar och företeelser som uttrycks, i Indien i detta fall, är beroende av de traditionella och kulturella föreställningar som är rådande och som människor reproducerar genom handling (Barlebo Wenneberg 2009). Både ungdomarna och de professionella visar på att de är medvetna om de traditionella föreställningar de bör leva upp till men visar samtidigt

5.6 Synen på sexualitet

Vi frågar de professionella på MAMTA hur de skulle definiera sexualitet och hur synen på sexualitet ser ut generellt enligt dem. De menar att många professionella som arbetar inom organisationen eller på andra sätt med ungdomar har olika värderingar kring frågor gällande ämnet. Detta bidrar till att det blir extra viktigt att man arbetar på flera nivåer då det kommer till ämnen som rör sexualundervisning för att det ska bli möjligt att avmystifiera begreppet sexualitet.

Gender is something that, it has to be mainstreamed in to each and everyone [...] when we talk about gender in context of the issues, we work with young people, teachers or what ever, we talk about differences between sex and gender, sort of demystify this termes, then we do exercises like why is it like this, some rules are really assign to male and some to female [...] why can't it be other way? (MAMTA)

MAMTA menar att de måste arbeta vidare för att kunna tala om säkert sex före äktenskap och sexuella uttryck på olika sätt, samtidigt som det är mycket svårt att tala om detta. De säger att man gärna talar om sexualitet som fysiologiskt då det lätt uppfattas som promiskuöst eller dåligt. De säger att sexualitet inte bara handlar om att ha en relation med någon utan det är också en individuell sexualitet. Alla individer ska ha rätt att uttrycka och njuta av sin sexualitet.

To me, its about my life, it's about my body, my choices, but it's the job of the state or the school or of the parents to give me good knowledge and information so that I can make the right choices (MAMTA)

MAMTA förklarar att lärare har svårt att tala om sexuell och reproduktiv hälsa med ungdomar. Man måste hela tiden jobba med att lärarna ska blir mer bekväma, att de måste tala om sig själva och känna sig säkra på sina egna kroppar och sexualitet för att känna sig säkra i sin undervisning.

I think the most important thing is them to work with them self [...] they need to sit together [...] they would be significant embarrassed, not just embarrassed (MAMTA)

När vi frågar lärarna hur de upplever att hålla i sexualundervisningen svarar den manliga läraren att det är jobbigt att tala om dessa frågor, och förklarar vidare att det inte är nog öppet i deras samhälle att prata om det. Den kvinnliga läraren säger att det är viktigt att ge ungdomarna kunskap om sex, men att samhället inte gillar detta.

Sometimes we feel uncomfortable [...] if we speak openly with the children, that relations between the student and the teacher, that would create a problem [...] the student should give respect, high regards to the teacher. (Manliga läraren)

I think that when ever we will not take the education of sexuality we will not get the knowledge of sexuality [...] in our society many girl and married women face a lot of

30 married and they have not knowledge, not a lot of necessary. (Kvinnliga läraren)

De svar vi fått kring sexualitet handlar för tjejerna om att sätta gränser för sig själv genom att säga nej, de pratar inte om den egna sexualiteten eller om preventivmedel. Pojkarna talar om sexualitet utifrån sin egen kropp och den egna sexualiteten i form av att onanera, kondomanvändning och ifall man skulle ha sex med en tjej innan äktenskap.

One of my friends, he use to do masturbation regularly, but after this type of education I learned it will effect my body, now he left that thing now he exercise some muscles. (Skolpojke)

Utifrån Gagnons och Simons (1973) teori om sexuella script kan vi uttyda ett mönster i vilka möjligheter och begränsningar ungdomarna har gällande deras utvecklande av ett sexuellt script. Scriptet skiljer sig åt mellan alla människor och har sin grund i det sammanhang vi vuxit upp i utifrån sociala och kulturella normer och formas vidare av vilka normer och restriktioner det finns kring sexualitet (Berg 2009). I Indien finns starkt förankrade kulturella och sociala normer kring sexualitet, vilka i stor grad verkar styra människor i både handling och tanke. En del av ungdomarna verkar ifrågasätta detta script till den grad att de ändå kan tala om frågan och potentiella handlingar. Dock verkar det som att de flesta, både ungdomar och professionella, bekräftar att ungdomars sexuella script till hög grad styrs av samhällets normer kring sexualitet, omgivningens förväntningar och eventuella repressalier från partner.

MAMTA berättar att uppmärksamheten av HIV/AIDS i Indien har öppnat upp för att kunna tala om sexualitet. Genom att tala om HIV/AIDS benämnde man sexualitet och gav ordet en innebörd. Samtidigt berättar de hur man endast talar kring begreppet utifrån det fysiologiska då det i annat fall kan uppfattas som promiskuöst och då även som något skamligt. Hur man väljer att tala om och vilken betydelse ord har för att kunna tala om vissa begrepp kan tydliggöras genom att se till hur det konstrueras. Barlebo Wenneberg (2009) förklarar med att själva ordens betydelse kommer till genom hur vi använder oss av språket. Genom att inte kunna tala om sexualitet som socialt har ordet redan getts en betydelse, något skamligt som man inte talar om. Då man inom socialkonstruktivismen ifrågasätter om det finns något essentiellt och statiskt, utan kontextuellt och föränderligt kan ordets och meningens innebörd förändras (Barlebo Wenneberg 2009). Det blir tydligt hur betydelsen av ord är viktig och hur dess betydelse kan omdefinieras då MAMTA berättar hur olika de professionellas syn på sexualitet är och vilka värderingar man har gällande detta. De säger att det är viktigt att arbeta på flera nivåer, för att kunna avmystifiera begreppet sexualitet.

MAMTA betonar den individuella sexualiteten. Att man genomgår en sexuell utvecklingsfas under tonårstiden bekräftar Magnusson (2009) och menar att ungdomen är en tid då människan ska mogna biologiskt, kognitivt och emotionellt, det är en orolig tid då nya känslor ska hanteras och som Evenshaug och Hallen (2001) beskriver, kan dessa inte placeras in i tidigare kognitiva scheman utan nya sexuella scheman måste skapas för att utveckla en egen sexuell identitet. Allt för kunna sortera in och kategorisera information för förståelsen av sin omvärld. Vi uppfattar inte att ungdomarna själva talar om och benämner begreppet sexualitet utan använder antingen inga ord alls för detta eller kopplat det till sexualundervisningen, i form av sexuell och reproduktiv hälsa. Lärarna bekräftar problematiken kring att inte ge ungdomar kunskap om sexualitet. För att sexualundervisningen ska bli så bra som möjligt är

leras värderingar kring sexuell och reproduktiv hälsa

Ungdomarna är överens om att sex inte är accepterat innan äktenskapet och detta medför att det inte finns något forum att diskutera sexualitet, då sex innan äktenskap blir en öickefråga. Ungdomarna är överens om att sex inte är accepterat innan äktenskapet och detta medför att det inte finns något forum att diskutera sexualitet, då sex innan äktenskap blir en öickefråga. Det blir än tydligare hur betydelsen av ord och begrepp konstrueras eller välj att inte benämnas, utifrån Berger och Luckmanns (1979) tankar kring verkligheten och hur det vardagliga språket skapar kategorier, vilka människan placerar en gemensam verklighet i, kan man förstå svårigheter i att tala om sexualitet. I den verklighet ungdomarna lever existerar knappt begreppet sexualitet, dels då sexualundervisning endast benämns som adolescence education, dels då andra ord som kondom eller sex är tabubelagda. Vi kan dock i ungdomarnas resonemang urskilja tankar kring sexualitet, även om det inte nämns, vilket tyder på mer omedvetna samtal kring den egna och andras sexualitet. Detta ser vi skulle kunna leda till omkonstruering och ny benämning av tabubelagda begrepp.

Joshi (2004) menar att sexuellt beteende borde behandlas som en naturlig del av mänskligheten vilket blir svårt då det i samhället är kopplat till tabu och restriktioner. I ungdomarnas diskussioner framkom några distinkta skillnader mellan pojkarna och flickorna gällande den sexuella diskursen. Enligt Mattsson (2010) kan man se det ur en kulturell aspekt där normer och värderingar skapar grupptillhörighet. Denna sammansättning skapas, menar Anthias & Yuval-Davies (2002), i anslutning till ekonomiska resurser och vissa platser men även till en känsla av marginalisering eller utanförskap (Mattsson 2010). I en viss kontext, exempelvis i den indiska förorten är vissa normer, som kön och sexualitet starkt präglade av restriktioner. Hur kön konstrueras och skillnader skapade dem emellan blir genom ungdomarnas berättelser tydliga och visar på hur de begränsas utifrån vilket kön de är födda i.

I ungdomarnas ögon verkar det som att det normala är det heterosexuella monogama äktenskapet. Hur maktordningen är fördelad i samhället blir genom Rubins modell *the sex hierarchy* tydligare. Den ger oss verktyg att förstå sexualitetsbegreppet och dess positioner och man kan koppla ungdomarnas egna synsätt till de sexuella maktbeteenden som är mer tabubelagda i samhället (Mattsson 2010). Hur ämnet kring kondom ses som tabubelagt framträder under intervjun då några flickor berättar att många människor känner sig blyga att prata om kondomer. Det blir den manliga sexualitet som kommer till uttryck, då pojkarna är de som kan tala mest öppet om någon form av egen sexualitet, det handlar då om onani och sex innan äktenskap. Att det finns en skillnad mellan vilken tillgång pojkar och flickor får till information om sexualitet menar Abraham (2004) har att göra med att acceptansen för pojkars utforskande av den egna sexualiteten är större än för flickorna. Det finns en förväntan att flickor ska förhålla sig passiva och pojkar aktiva. Den könsstereotypa bild vi blir varse under intervjuerna kopplar vi bland annat till de traditionella synsätt som finns kring sexualitet, vilket i sin tur kan kopplas till det intersektionella perspektivet, där både kön och kultur blir relevanta (Mattsson 2010). Detta gör det möjligt att se att det finns fler ingångar till varför flickorna inte talar om den egna sexualiteten och varför både lärarna och pojkarna utgår från den manliga sexualiteten. Vi ser att det handlar om gamla mönster och traditioner som är svåra att bryta, men med hjälp av MAMTA kan vi se att ungdomarnas spelrum att uttrycka och reflektera kring sin och andras sexualitet ökar.

Vi ämnade med denna studie att undersöka hur MAMTA:s syfte, samlade syn och mål överförs till lärarna, hur de förmedlar och omformulerar kunskapen vidare till ungdomarna för att slutligen undersöka hur ungdomarna uppfattar och tar till sig av den kunskap som förmedlas. Vi ville framförallt undersöka hur ungdomarnas syn på sexualitet och sexuell och reproduktiv hälsa kommer till uttryck. Vi kommer i detta avsnitt att sammanfatta vilket resultat vi kommit fram till återkopplat till vårt ursprungssyfte och frågeställningar.

6.1 Ideal kontra verklighet

Vi upplever en tydlig skillnad i vad MAMTA talar om som viktiga frågor förknippat med sexualundervisning och vad de unga förmedlar att de faktiskt får lära sig. Detta förklarar MAMTA med att processen går långsamt fram och att den måste få göra det med anledning av de starka tabun och restriktioner som finns gällande dessa frågor i det indiska samhället. Den tydligaste skillnaden mellan MAMTA och ungdomarna kan vi se i hur de resonerar kring specifikt sexualitet. MAMTA har ett mycket öppet, och som vi ser det västerländskt, sätt att resonera kring sexualitet och vilka rättigheter individen bör ha gällande det. Ungdomarna i skolan å andra sidan har ett näst intill obefintligt språk kring sexualitet där man talar om det främst i termer av vad samhället och föräldrar menar inte är tillåtet eller accepterat. Betoningen i undervisningen ligger på den reproduktiva hälsan och vilka risker som finns med sexuell praktik såsom t ex HIV/AIDS. Det finns ett glapp mellan å ena sidan MAMTA:s ideal och å andra sidan den verklighet som ungdomarna faktiskt lever i. Lärarna är i detta avseende en länk mellan MAMTA och skolungdomarna. Lärarna verkar ha svårt att frångå de starka traditioner de är bundna till och ta till sig MAMTA:s synsätt för att föra vidare till ungdomarna. Vi kan se att de är ett faktiskt hinder då peerungdomarna som undervisats direkt av MAMTA kan formulera resonemang kring dessa frågor på ett vis som vi ser att ungdomarna i skolan saknar. T ex talar peerungdomarna mer öppet kring preventivmedel och kondom användande än vad vi upplevde att ungdomarna i skolan gjorde.

Det framgår i vårt resultat att behovet av mer kunskap kring sexuell och reproduktiv hälsa är oerhört stort. Sexualundervisningen verkar vara avgörande för ungdomarna att kunna få adekvat kunskap kring detta överhuvudtaget då det är sådana starka tabun att tala om detta i andra sammanhang. MAMTA betonar att man först som gift får tillgång till kunskap rörande sexuell och reproduktiv hälsa men att detta framförallt tilldelas kvinnan då det är så starkt kopplat till just reproduktion. Däremot utelämnar man viktiga delar av rättigheter gällande den sexuella hälsan. Att man inom äktenskapet kan riskera att smittas av HIV/AIDS av sin partner eller måste ta ställning till oönskade graviditeter är något som utelämnas. Vi uppfattar det som att kvinnan i många fall inte kan ställa krav på att använda preventivmedel inom äktenskapet utan trots att mannen inte besitter tillräcklig kunskap eller får det via nödvändiga instanser så är han den som har makten över detta. Det visar tydligt på maktobalansen mellan män och kvinnor. Genom att ungdomarna talar om att de vill tala med varandra tyder på en önskan till att bryta denna, om än kanske omedvetet.

Alla ungdomar talar om äktenskap som en självklarhet. De flesta går med på att det inte är rätt att man ska gifta sig i för ung ålder men däremot ifrågasätter de inte att de i framtiden kommer att ingå äktenskap. Ungdomarna verkar ha en acceptans för att föräldrarna är de som kommer att få ta det avgörande beslutet om vem som är en lämplig partner, samtidigt som de betonar att de själva inte kommer att välja partner till sina egna barn i framtiden. Ungdomarna

detta är något som lärarna också understryker. I
ivt en öicke-frågaö där man verkar utelämna att
möjligheten till disk för sex innan äktenskap ens existerar, man sätter alltså inte ens ord detta
varpå tabut kring det förstärks och bibehålls. Att ha sex talas enbart om utifrån reproduktiva
termer och då ska det enbart förekomma inom äktenskapet. Det finns inte riktigt heller någon
acceptans för att tala om det inom äktenskap då fokus inte ligger på sexualitet utan fertilitet
och reproduktion. Att tala om sexualitet verkar vara tabu både gällande flickor och för pojkar
men med betoning på flickor. Flickor kan knappt tala om en egen sexualitet i några termer alls
medan pojkar ändå kan tala om möjligheten, de kan nämna onani och om man skulle ha sex
innan äktenskap dock med snabba invändningar om att det egentligen inte är rätt enligt
samhället. Att pojkarna uttrycker en vilja att lära sig om kondom användande om man skulle
ha sex tyder på att de ändå till viss del kan tala om en önskan om en sexuell praktik enbart för
njutnings skull. Genom att, som MAMTA önskar, ska kunna tala om sexualitet mer öppet i
sexualundervisningen skulle man kunna öppna upp för att pojkar och flickor även kan närma
sig dessa frågor i deras framtida relationer.

6.2 Framtiden och möjligheter

En stor del av vårt resultat visar på hur ungdomarnas framtidssyn och syn på möjligheter
förändrats och förbättrats i och med den nya kunskap de fått via sexualundervisningen.
Ungdomarna lyfter själva fram att det är mycket som samhället inte tillåter dem till men att de
samtidigt har en tro på att detta kommer att förändras. Vi kan se att de redan börjat omvandla
detta i handling genom att våga säga nej till exempelvis deras föräldrar eller syskon, då de vill
tvinga dem att följa samhällets krav. Flera flickor talar om att de nu, tack vare sin nya
kunskap, kan säga ifrån om föräldrarna vill att de ska gifta sig. De understryker med
trovärdighet att, trots att de accepterar att deras föräldrar kommer att avgöra deras framtida
partner, så kommer de själva i framtiden inte att ta sig denna rätt över sina barn. Ungdomarna
är i en ålder då man i alla samhällen och alla kulturer slits mellan att antingen lyda samhället
eller sina egna känslor. Vi anser att detta är en naturlig fas i livet och en nyttig erfarenhet för
att kunna lära sig att avgöra vad man vill i livet. Alla ungdomarna visar dessutom på ett
genuint intresse för ämnet sexualkunskap och de verkar ivriga att lära sig mer.
Peerungdomarna verkar växa i rollen som kunskapspridare till sina vänner gällande sexuell
och reproduktiv hälsa och vi tror att detta stärker dem även på många andra områden i livet.
Detta anser vi därför är en mycket viktig aspekt av MAMTA:s arbete där de tar tillvara
ungdomarnas egen förmåga att ta till sig och sprida kunskap för att öka den sexuella och
reproduktiva hälsan.

Det framkom redan i intervjustadiet att peerungdomarna till och med låg på en högre nivå
både kunskapsmässigt och i synsätt jämförelsevis med lärarna. Detta tror vi beror på att de är
en större utmaning att ta till sig av denna kunskap desto äldre man blir. Det framkommer
också i vårt resultat att det finns en skarp diskrepans mellan ungdomarna och deras föräldrar
gällande kunskap på detta område. Ungdomarna verkar ha svårt att applicera den nya kunskap
de får tillgång till, via sexualundervisningen, på deras vardagliga liv. Vi förstår det som att
föräldrarna betraktas som starka auktoriteter. Utifrån att de dessutom har bristande kunskap i
ämnet och styrs i hög grad av traditionella synsätt, bidrar det till att begränsa ungdomarna i
deras möjligheter till att praktisera och tala mer öppet kring sexuell och reproduktiv hälsa. Att
försöka nå föräldrarna för att även sprida samma kunskap till dem skulle kunna vara ett
viktigt steg mot att överbygga denna klyfta.

n gång har bland annat handlat om hur man bryter
andra rådande strukturer. Forskning belyser ofta hur
någonting ser ut och problematiserar detta men sällan når detta ut till dem som mest skulle
behöva det. Vi ser att MAMTA:s arbete är otroligt värdefullt då många unga och även
professionella inom olika verksamheter, för att öppna upp för ny kunskap och nya synsätt.
Den är en långsam process och det tar tid att förändra. Men det går framåt.

6.3 Förslag till framtida forskning

Som vi betonade i föregående avsnitt, anser vi att det finns ett enormt behov av att arbeta vidare med vuxna i Indien och i hela världen för den delen. Mycket fokus ligger på att sprida kunskap just till unga då man har en föreställning om att det är främst den gruppen som har ett riskbeteende inom området sexuell och reproduktiv hälsa. I och med det glömmar man bort en stor och viktig grupp, nämligen föräldrarna och andra vuxna, som ju faktiskt är de som ungdomarna ska kunna se upp till och lära sig av. Vi tror att det finns ett stort behov av att utbilda föräldrar på detta område för att öppna för möjligheter för ungdomar att våga ta till sig av ny kunskap och även för att de vuxna själva ska kunna bredda sitt synsätt utöver de rådande normer och restriktioner. Vi anser att det behövs vidare forskning på detta område och rent konkreta strategier för hur man även kan nå ut till vuxna. MAMTA har kommit en bit på väg genom att informera föräldrar till barn som ska delta i sexualundervisning, men enbart i syftet att informera kring vad de ska lära deras barn och inte i utbildande syfte för de vuxna.

Vidare anser vi att det finns ett behov av att fördjupa sig i heteronormen och då även ta in fler aspekter utifrån ett intersektionellt synsätt. Både ålder, klass och kultur är viktiga begrepp som bör finnas med i all forskning på detta område. Dessutom att forska vidare kring hur sexualundervisning skulle kunna utformas utifrån den kulturella kontext där den förs. Alltså vilka aspekter bör man lägga ytterligare tyngd på i sexualundervisning för unga i Indien. Vi anser att det finns ett behov av vidare forskning kring kunskapsspridning och normbrytande beteende specifikt på landsbygden i Indien då vi kommit att förstå att det är just i dessa områden det finns ett enormt stort behov.

Abraham, Leena (2004): *Redrawing the Lakshman Rekha: Gender differences and cultural constructions in youth sexuality in urban India* i Srivastava, Sanjay(red) (2004) *Sexual sites, seminal attitudes: sexualities, masculinities and culture in South Asia*. New Delhi: Sage Publications

Barlebo Wenneberg, Sören (2009): *Socialkonstruktivism - positioner, problem och perspektiv*. Malmö: Liber AB

Bedi, Kiran (2010): *Issues & views*. New Delhi: Sterling Publishers

Berg, Lena (2009): *Hur blir unga sexuella aktörer? ó En konstruktionistisk förklaringsmodell* i Magnusson, Chris/Häggström ó Nordin, Elisabet (red) (2009): *Ungdomar, sexualitet och relationer*. Lund: Studentlitteratur.

Berger, L Peter och Luckmann, Thomas (1979): *Kunskapssociologi: hur individen uppfattar och formar sin sociala verklighet*. Falun: Wahlström & Widstrand.

Billinger, Kajsa (2005): *Fokusgrupper - en datainsamlingsmetod* i Larsson, Sam/Lilja, John/Mannheimer, Katarina (red) (2005): *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Burr, Vivien (2000): *An introduction to social constructionism*. London: Routledge

Bäckman, Maria (2006): *Kön och känsla: samlevnadsundervisning och ungdomars tankar om sexualitet*. Stockholm: Makadam förlag.

Dalen, Monica (2008): *Intervju som metod*. Malmö: Gleerups utbildning AB

De los Reyes, Paulina & Mulinari, Diana (2005): *Intersektionalitet - Kritisk reflektion över o(jäm)likhetens landskap*. Liber AB

Erling, Anna (2001): *Identitet, kropp och sexualitet* i Erling, Anna och Hwang, Phillip (2001) (red): *Ungdomspsykologi: Utveckling och livsvillkor*. Stockholm: Natur och Kultur

Evenshaug, Oddbjorn & Hallen, Dag (2001): *Barn- och ungdomspsykologi*, andra upplagan. Lund: Studentlitteratur AB, 1992

Foucault, Michel (2002): *Sexualitetens historia band 1: viljan att veta*. Daldalos

Frisén, Ann (2006) *Kropp, utseende och sexualitet* i Frisé, Ann & Hwang, Philip (red) (2006): *Ungdomar och identitet*. Stockholm: Natur och Kultur

Gagnon, John H & William, Simon (1973) *Sexual conduct: the social sources of human sexuality*. USA

Johansson, Helena (2003): *Brist på manliga förebilder: dekonstruktion av en föreställning och dess praktik*. Göteborgs. Hämtad från: <http://hdl.handle.net/2077/16871> 2011-05-30

Joshi, Kavita (2004): *Sexuality in India; Teenager and teacher* Delhi: Kalpaz publications

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009): *Den kvalitativa forskningsintervjun* Lund: Studentlitteratur

Larsson, Sam (2005): *Kvalitativ metodø* i Larsson, Sam/Lilja, John/Mannheimer, Katarina (red) (2005): *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Lilja, John (2005): *Problemformuleringø* i Larsson, Sam/Lilja, John/Mannheimer, Katarina (red) (2005): *Forskningsmetoder i socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur

Lykke, Nina (2010): *Feminist studies: a guide to intersectional theory, methodology and writing*. New York: Routledge

Magnusson, Chris (2009): *Sexualitetens roll i tonårsutvecklingen ur ett psykologiskt perspektivø* i Magnusson, Chris/Häggström ó Nordin, Elisabet (red) (2009): *Ungdomar, sexualitet och relationer*. Lund: Studentlitteratur.

MAMTA - health institute for mother and child (2003-2008): *Young peopleø health and development: a sexual and reproductive health centred action approach*. Hämtad från: <http://www.yrshr.org/adolescent/PDF/Project%20Overview.pdf> 2011-04-02

Mattsson, Tina (2010): *Intersektionalitet i socialt arbete: teori, reflektion och praxis*. Malmö: Gleerups.

National portal of India (2005): *Health Care for Common Diseases: Sexually Transmitted Diseases (STDs)* Hämtad från: <http://india.gov.in/citizen/health/stds.php> 2011-06-16

National portal of India (2005): *Obtain Marriage Certificate*. Hämtad från: <http://india.gov.in/howdo/howdoi.php?service=3> 2011-06-16

Ramusack, Barbara N (2005): *Authority and Ambivalence: Medical Women and Birth Control in India`* i Hodges, Sarah (2006): *Reproductive Health in India: History, Politics, Controversies*. New Delhi: Orient Longman Private Limited

RFSU, Riksförbundet för sexuell upplysning (2011): *Sex och relationer: WHO:s definition av sexualitet*. Hämtad från: <http://www.rfsu.se/sv/Sex--relationer/> 2011-06-16

RFSU, Riksförbundet för sexuell upplysning (2008): *Idéprogram RFSU: Sexualupplysning och förebyggande arbete*. Hämtad från: <http://www.rfsu.se/sv/Om-RFSU/Organisation/RFSU-forbundet/> 2011-08-05

in India. University of Chicago.

o.edu/outreach/archive/08-09/081118-Shulman_India-

Thomassen, Magdalene (2007): *Vetenskap, kunskap och praxis: introduktion till vetenskapsfilosofi*. Malmö: Gleerups Utbildning.

Trots, Jan (2005): *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur.

WHO, World health organization (2011): Health topics: sexual health. Hämtad från: www.who.int/topics/sexual_health/en/ 2011-05-02

WHO, World health organization(2011): Health topics: reproductive health. Hämtad från: http://www.who.int/topics/reproductive_health/en/ 2011-05-02

Wibeck Victoria (2010): *Fokusgrupper: om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod* Lund: Studentlitteratur

8.1 Bilaga 1. Intervjuguide MAMTA

Background

- What is your background (education, reasons to involve in MAMTA)?
- What do you do in the organization?
- For how long have you have been working for MAMTA?

Sexuality education

- Why is it important with adolescence education for young people in India?
- What would you say are the most important issues to include in preventive work with sexual health for young people?
- At what age would you say it is appropriate to start having sexuality education in school?
- Do you think it is equally important for boys and girls to have sexuality education? What makes it different/equally important?
- In what way do you work from a gender-perspective? Can you give some examples? Why is that important?
- In what way do you think that the students should have influence during sexuality education?
- Do you have different programmes and goals for different areas in India where you have initiated sexuality education.
- Do you also work with the students parents? How do the parents respond to the sexuality education? How do you handle parents who oppose to the sexuality education?

Sexual health

- What does sexual health mean to you? What traditions and norms regarding sexual health are there in India? Different in different areas?
- What are the biggest threats to sexual health?
- How do you speak about HIV/AIDS in general in India? How do you speak about it in your organization and in what way do you implement it in your fieldwork?
- What are the consequences of getting HIV/AIDS? Physically? Socially?

Contraceptives

- What different kinds of contraceptives do you use in India?
- What is your opinion about contraceptives? About condoms?
- Are there some restrictions considering contraceptives? From the government? From adults? From school? From friends? Between partners?
- Do you think adults should talk about contraceptives with young people? Teachers with their students? Parents with their children?
- How common do you think it is that young people themselves ask adults about contraceptives and other sexual health issues?
- Where can young people and adults buy or get contraceptives? Are there some restrictions?

ing young people contraceptives, for examples give (to use them) during sexuality education? What do you personally think about it? what do you think is possible?

- What would it look like for young people in India if contraceptives were more available for them?
- What other ways except from contraceptives are there to protect yourself from STD, HIV/AIDS and unwanted pregnancy?
- How do you speak about abortion in India? With young people? What restrictions are there considering abortion? How do you work with this issue?

Relationship and marriage

- Can you be in a relationship with anyone you choose? Are there some restrictions? Differences between boys and girls? What message considering this do MAMTA want to send to young people?
- What consequences are there of getting married at a young age? For boys or for girls? If yes, can you give examples? How do MAMTA work with this issue?
- what is the general view on premarital sexuality? What is MAMTA:s view on this? What are the consequences of this? Difference between boys and girls?
- When is the ideal age according to you to get marriage? For boys? For girls?
- How would you define sexuality?
- What is the general view of sexuality that is told to young people in India today? What do you think about the messages of sexuality in India?
- In what way do you speak of homosexuality in India today? Is it acceptable? How do you talk about it in MAMTA?
- Do you educate about homosexuality during sexuality education? why/why not?

MAMTA/RFSU

- What are the difficulties do you have experienced when it comes to exchange of knowledge and implementation of knowledge in the cooperation project between RFSU and MAMTA?
- Give examples of what have been difficult for both you and RFSU to understand?
- What do you think is a reasonable goal to work for if you have to be realistic considering restrictions, cultural aspects, taboos, and the socioeconomic situation and so on?
- If you had all the money in the world and could do whatever you wanted without restrictions from parent or the government what would you as a organization do differently in this project?

Background

- What is your background (education, where you're from, age)?
- What do you teach except from adolescence education? For how long have you been as a teacher?
- Did you participate in adolescents education when you grew up, went to school?

Adolescence education

- Why do you think it is important with adolescence education for young people in India?
- What kind of subjects do you talk about in adolescence education?
- How do you feel talking about this subjects with the students? With other people you know? (What do you feel comfortable/uncomfortable talking about?)
- What would you say are the most important issues to talk about with the students?
- At what age would you say it is appropriate to start having adolescence education in school?
- Do you think it is equally important for boys and girls to have adolescence education? What makes it different/equally important?
- Do you work with empower (strengthen, independent) girls/boys in adolescence education? In what way?
- What do you think about that girls and boys are being separated during adolescence education?
- Have you experienced that the students are comfortable to ask you as a teacher, any kind of questions?
- What is the most common questions that is being asked during class?
- If you could choose any subject in adolescence education you wanted to learn more about and teach the students, what would it be

HIV/AIDS

- How do you speak about HIV/AIDS in the community you live in?
- How do you teach the students about how they can protect themselves from HIV/AIDS?
- If someone of your students were infected with HIV/AIDS what would you tell her/him to do? Where would she/he go? And who do you think she/he would talk to? (How do you think he/she would feel and how do you think the family and other people would react?)

Relationship and marriage

- Can a person be in a relationship/be married with anyone they choose to be with? differences between boys and girls?
- When is the ideal age according to you to get marriage? For boys? For girls?
- What consequences are there of getting married at a young age? For boys or for girls? If yes, can you give examples?
- Is it important or not for young people to abstain from sex until marriage in India? Why? Difference between boys and girls?
- Imagine a 14-year old girl who discovers that she is pregnant, what advice would you give here?



PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

you do as a teacher?

Adolescence education

- What do you think about having adolescence education in school? (Important? Unnecessary?)
- Do you think that every school in India should have adolescence education? Why or why not?
- At what age would you say it is appropriate to start having adolescence education in school?
- From where/whom do you receive sexuality information except from school?
- What do you think about the adolescence education that you are taking part of now?
- What kind of subjects do you talk about?
- When you are at home with your family or are with your friends do you share with them what you have learned during adolescence education? Can you give an example on what you can/would share?
- What do you think about that girls and boys are being separated/or together during adolescence education? do you think girls and boys are being taught different things in classes? In that case, in what way?
- Do you think it is equally important for boys and girls to have adolescence education? What makes it different/equally important?
- Do you feel comfortable to ask any kind of questions during class? Why, or why not? Who else would you ask?
- What is the most common questions that is being asked during class?
- If you could choose any subject during adolescence education you wanted to learn more about what would it be?

Sexual health

- Are you familiar with what happens to your body during adolescence/puberty? Can you describe some differences, considering this bodily changes during puberty, between boys and girls?
- Imagine a 14-year old girl who discovers that she is pregnant, what advice would you give her? (If they mention contraceptives: what other methods are there to protect yourself from getting pregnant?)

HIV/AIDS

- Can you tell us what you know about HIV/AIDS?
- How can you protect yourself?
- If someone of your friends were infected with HIV/AIDS what would you tell her/him to do? Where would the person go, who do you think the person could/would tell? How would the person feel and how would the family and other people react?

Relationships and marriage

- Do you want to get married in the future? When according to others should you get married? Is there a difference for boys? For girls?
- When is the ideal age according to you to get marriage? For boys? For girls?
- Can you be in a relationship/marriage with anyone you choose? Are there some restrictions? Difference between boys and girls?



PDF Complete

*Your complimentary use period has ended.
Thank you for using PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

years old tells you that she is going to get married to a
? If you could say one consequence with her action

- what would it be:
- Is it important or not for young people to abstain from sex until marriage in India? Difference between boys and girls?
 - Do you think your life has changed in any way after taken part of the adolescence education? In what way?
 - What are your dreams about the future? What do you want to work with? Where do you want to live?



PDF
Complete

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)